

KECSKEMÉTI

1990.
ÁPRILIS
ÁRA: 12 FT

SZEMLE

Hogyan lett Komszomol tér a Piaristák teréből — első ízben nyilatkozik erről és más történetekről dr. Mező Mihály nyugalmazott tanácselnök.

Diós és mákos, avagy Breznye-
yev és pornó — Hámori Zoltán
jegyzete ● Rögös úton Európába
● Vallás és fiatalok ● Nagy Mária
kecskeméti anzixa ● Földi pokol
— az apa végül öngyilkos lett ●
Lábnymok a falon ● Rajzfilm és
origami ● Milyen választékot ta-
lál, aki éjszakára két csepp kölni-
nél többet vesz magára — Selmeci
Katalin kereskedelmi rovata ● Mi

legyen a Lenin-szoborral? ●
A mozik, a színház, a művelődési
intézmények részletes műsora ●
Helyzetjelentés a focipályákról,
idénykezdet előtt ● Importált vá-
rosvezetők ● Heltai Nándor vá-
rostörténete évszámokban ● Ipa-
rossorozat: a kárpitos ● A vá-
rosszépítők oldala ● Anyakönyvi
hírek ● Bátori Géza keresztrejt-
vénye

DR. MEZŐ MIHÁLY NYUGALMAZOTT TANÁCSELNÖKKEL BESZÉLGET SZOMBATHY ZOLTÁN

Saját kérésemre . . .

Ma is élénken emlékszem arra a városi tanácsülésre — még nincs három éve sem amelyen —, egy televíziós forgatócsoport tagjaként, annak ellenére vettem részt, hogy előtte „fentről” nyomatékos telefont kaptam: ne vegyünk részt. Ma is tisztán látom magam előtt a díszes pulpituson helyet foglaló gondterhelte, komor — akaratán kívül odakényszerített — elnökséget, akik közül éppen az volt a legtettrékesebb, legfiatalosabb mozgású, aki ezen az ülésen jelentette be, hogy „saját kérésére” nyugdíjba vonul: dr. Mező Mihály tanácselnök.

— Valóban jól láttam, erejének teljében volt?

— Igen, hál'istennek jó erőben éreztem magam.

— Akkor mi volt az oka ennek a kérésnek?

— Hivatalosan az 59 éves korom és a 41 éves közszolgálatom.

— És valójában?

— Beleuntam a megyei első titkárral, dr. Romány Pállal már 15 éve tartó, kilátástalannak tűnő küzdelemben. Még 1970 őszén kezdődött, amikor első ízben küldték ide a megyébe.

— Ebben az időben Ön városi elnökhelyettes volt, s e minőségben csak áttételeken keresztül volt kapcsolata az első titkárral.

— Normális esetben helyénvaló a kérdésfeltevés. Csakhogy Romány Pál munkájának stílusa, módszere, de jelleme sem tartozott a normális kategóriákba. Csakhamar kiderült a hatalmát erőszakkal építő, önkényeskedő, mindenbe és mindenkébe belekötő vezetői típusa. Az újság naponta közölte fényképeit. A másik elnökhelyettes kollégámnak, Újvári Lajosnak azért kellett hamarosan mennie, mert nem tudott megüriteni, sérelem nélkül, egy igazgatóhelyettesi munkakört a feleség, Romány Pálné részére. Az apró ügyek tömegének erőszakos kikényszerítésével akarta hatalmát elismertetni. Emlékszem, egy nap a kertetést dolgozói a Május 1. téren kézzel tisztogatták, kapargatták ki a járda repedéseiből kinőtt fűcsomókat. Kapom a telefont: „... milyen marha főkertésze van a városnak! Kézzel piszmognak, ahelyett hogy gyomirtóval permeteznék le!” Amikor jelzem, hogy ilyen helyen tilos méréggel

permetezni — sok szülő vezet arra apró csemetéit, egy kis ügyetlen botlás és a gyermek beleteryerel — ledobta a kagylót.

Egy óra múlva a városi első titkárnál olvastam Romány Pál levelét azzal a kitételrel, hogy elszabotálom utasításait. Volt elődöm, az alkotó jellemű Reile Géza alig két évig bírta elviselni a naponkénti reggeli telefonokat, utasításokat, korholásokat, átgondolatlan ötleteket. Idegei tönkrementek, 55 éves korában kérte nyugdíjazását. Ekkor akart engem is eltávolítani. A megyei NEB elnökével, Milasin Terézével íratott 17 oldalas „vádllevelet”, azonban a Központi Népi Ellenőrzés több hetes vizsgálat után sem tudta igazolni. Mérgeben és saját hatáskörében legalább pártfegyelmet adatott, mert kádereit megsértettem a vizsgálat során. Végül is örültem, hogy visszakerült Budapestre.

— Mondják összefogtak eltávolítására. Önnek volt ebben szerepe?

— Nem. Azt hiszem összefogás sem volt, csupán öröm a távozása felett. Ő maga és felesége legfőbb törekvése a visszatérés volt a fővárosba. Sokkal inkább voltak ellenzói az újbóli, az 1980. évi visszatérésének. Ha tudom előre, magam sem vállalkoztam volna egy évvel korábban tanácselnöki funkcióra. Jót nem várhattam.

— Változott-e valamit Romány Pál a távoztól eltelt idő alatt?

— Igen. Hátrányára. Megkeseredett emberként került vissza. Kecskemétet száműzetése helyeként kezelte. A megye többi városait szembeállította a

megyeszékhellyel. Mint a piro-mániás — élvezte a veszekedés tüzét, még szította is. Az önkényeskedő, autokratív vezetői stílusjegyek mindegyike felismerhető volt ténykedéseiben. Az ilyen stílusú vezető gyűlöl minden nem megalkuvó megnyilvánulást. Türelmetlenül elutasítja a sajátjától eltérő nézeteket s beosztottjait is kíméletlenül hatalma alá rendeli. Kifoghatatlan a hatalmát növelni próbáló ötletekből, s gyakran különféle áldemokratikus manőverekkel éri el azt amit akar. Nem szívesen dolgozik együtt nálánál tehetségesebb, kreatívabb emberekkel, s ahhoz, hogy megszabaduljon tőlük, a legraszababb trükköktől sem riad vissza. Kisebrendűség érzését gyakran a fegyverem túlzott követelésével és erőszakosságával küzdi le. Ilyen légkörben a beosztottak körében kitenyésznek a hízelgők, akik kórusban helyeslik főnökük „gondolatait”. Így alakult ki benne az a hamis tudat, hogy ő a legtevékenyebb, s neki kell mindent kitalálnia.

— Mondjon példákat a jellemhalmazhoz!

— Nagyon szívesen, gyűjtéményem van belőlük. Kezdem talán a Kodályváros ügyével. Vacsai köz névre hallgatott korábban az új építkezések területe. A 100. születési évforduló alkalmával rendelte el, hogy nevezzük el „Centenáriumvárosnak”. A végrehajtó bizottság nem találta jónak a nevet, abban az évben ugyanis több centenáriumi évforduló volt, például Kálmán Imre születésének is. A vb ezért konkrétan Kodályvárosnak nevezte el, az utcákat pedig munkásságával összefüggő nevekké. Például Galántai, Háromszéki utcák. Nemesszeghy Lajosné — a kecskeméti első énekes iskola az ÉZI alapító igazgatónöje — is névadója lett az egyik utcának. Amikor Romány Pál megtudta, hogy nem az általa elrendelt Centenárium nevet kapta a városrész, azon-

nal telefonhoz hívott. Szinte „égett” a drót a dühétől, fenyegetőzött és azt kiáltotta a kagylóba: „... Nem bánom, ha Kutyafalvának nevezitek is el, én nem járulok hozzá a vb által adott névhez!”

Két dolgot kell külön is ismereni az eseményekhez. Egyik az, hogy a pártközpontból Lakatos Ernő-féle osztálytól kapott megerovó szavakat már azért is, hogy a művelődési központot Erdei Ferencről neveztesse el, nem pedig a kommunista- és munkásmozgalom valamely jeleséről. Ehhez jött a Kodályváros elnevezés. A másik szükséges ismeretanyag pedig az, hogy Romány Pálné, mint a Kodály-iskola igazgatója nem tűrte az alapító igazgatóné Nemesszeghyné nevét, mert az halványította, takarta az ő saját alakját, kisebb szakmai státuszát. Jól tették a város vezetői, hogy Romány Pál végleges távozása után élővé tették a vb által adott nevet, visszaállították a törölt utcanéveket. A kisszerűségét jelzi az Aranyhomok előtti tér láncorkorlátjának ügye. Ezeket azért helyeztettük oda, mert korábban az autósok mindig összetörték a tér diszburkolatát, s nem győztük pénzzel és energiával a kőlapok cseréjét. Romány Pál megüzente: azonnal távolítsuk el a láncorkorlátot, mert akadályozza a közlekedést. Hiába húztam, halaszítottam a végrehajtást, egyre többször kaptam a sürgető telefonokat közvetlenül, vagy a megyei tanács vezetői által közvetítve. Egy éjjeli félálomban hirtelen megvilágosodott, hogy mi a baj és mi lehet a megoldás. Az első titkár munkája járásának útvonala volt ez, s néhány lépést kerülnie kellett. Rögtön intézkedtem, hogy minden második oszlopközről távolítsák el a láncot. Ézzel minden azonnal rendbe jött. Jellemző volt, hogy a legtöbb elintézendő dolog a fő vonulási irányában, a Marx tér és a pártház között volt. Az úttörőház előtti forgalmi rendet vagy ötször átállítottam, a zebra felfestését, majd letörölését, a forgalomirányító lámpák zavartkeltő működéseit rendezte el. Amikor a budapesti Váci utcában pavilonokat látoztam, azonnal olyanokat kellett telepíteni a Hornyik János utcá-

ba is. Amikor egy vendégével arra sétáltak és az megrován szóló a pavilonokról, a városi vezetőkre fogta az ügyetlenkedést.

— **Apropó, Marx tér. Hogyan került oda lakni Romány Pál?**

— Mint mondtam, semmiképpen nem akart Kecskeméten maradni, felesége egyévig le sem költözött. Végül is kiderült, el kell hagyniuk a miniszteri lakást. Egyedülálló, zárt udvari lakást kerestek. A minőségvizsgáló intézet Munkácsy utcai épületét nézte ki, de zavarta, hogy szemben van a Kisbugaci. Elköltözködtetésének elrendelésére nem mert vállalkozni. Ezután határozta el, hogy a Marx téri lakásba költözik. Előbb azonban a pártközpont gazdasági főnökének több más, rossz épületet mutogatott meg, s ezzel elérte, hogy úgy tűnt, mintha az beszélt volna rá a Marx téri lakásra. Korábban áldemokratikus szövege volt, hogy a Marx téren elsősorban munkások költözzenek. Azt a lépcsőházat, amelyet kinézett, oly módon kellett betelepíteni, nehogy zavarják. Először nem kért garanzát, de később megmondalta, azért egy kocsibejáró kapualját kellett részére elfalaztatni. Utána jöttek a gondok csőstől: az utcát zsákutcává lezárata, új aszfaltot kapott az útburkolat, új közvilágítás készült, a gyermekek játszógrúdját át kellett helyezni, az óvónőképző kollégiuma igazgatójával letiltatta, hogy a lányok és udvarlók a lakása előtti téren csókolózzanak esti szabadidejükben. Ezek csak példák, a hasonlóak tömegével kellett foglalkozni. Az volt a gyakorlat, hogy reggel fél nyolc és kilenc óra között közvetve, közvetlen kiadta az „ötleteit”, a megyei és városi pártapparátusnak meglett a napi munkafeladata, az előírt munkatervet csak „fálnak” kellett. A nyilvános WC-k akkor váltak ügyvé, amikor egy május elsején vendégeket kísérték a vasútkerti tömegben. A múzeum WC-je volt „fenntartva”, de az egyik szovjet vendég kislánya megelözte a nagyasznonyt. Kellemetlen érzése lehetett, mert két éven át szorgalmazott úgy lett a nyilvános WC. Hozatott is a város egyet a példaként megjelölt budapesti műanyag fürkéből. Ez

sem lett jó, mert időben nem volt kéznél a 2 forintos. Akkor építtetett egyet az SZMT előtti térre, amiért is sok szó érte a ház elejét. Említhetném a Szentháromság-szobor tételre való becsomagoltatását, amin az egész város jól szórakozott, hiszen könnyen kitalálhatták, hogy az ötlet szülőatyja egy márványszobrot láthatott valahol becsomagolva, s úgy gondolta, ugyanez igaz a homokköre is. Budapesti szakértőket hallgattam meg, akik oktalannak neveztek. 250 éve áll a szobor, 3 évvel korábban újítottuk fel és vonták be védőöldet. A szobrok egyébként is kedvencei voltak Romány Pálnak.

— **Például a Hunyadi-szobor?**

— Az is. De kezdeném a Mathiasz-szoborral. Engem utasított, hogy vitessék ki a szöleszeti kutató intézethez. Én nem loptam át más helyre egy köztéri szobrot! A nyilvánosság és a tanácsi testület elé kívántam vinni az ügyet. Megneszelhette, hogy nem lesz egyetértés, ezért egy szép napon eltűnt a szobor, a kutató intézet udvarán láttam meg legközelebb. Hogy kikkel vitette ki, máig sem tudom. Gyakran fordult elő, ha nem tettem meg amit elrendelt, tanácsi főnökkel, Gajdócsi Istvánnal rendeltette el vagy az apparátusával közvetlenül intéztette el. Kezdtethatatlanná válni a viszony, többször kísérleteztem, hogy olyan intézkedéseket tegyek, ami által szembekerülök a lakossággal. Én a lakosság melletti helyet választottam. Akkor jöttek a jellemetlen módszerek. Példa erre a Hunyadi-szobor ügye. Volt az alapgondolat: a hagyományos régi városrészt elnevezések szerint készülnék időről időre köztéri szobrok. Ezért készült a Széchenyivárosban a Széchenyi-szobor és természetesen volt, hogy a Hunyadi-szobrot a Hunyadivárosba tervezték. A művészrel és a megye vezetőivel is erre volt megegyezés az 1985. novemberi helyszíni szemlén. A művész kérte, hogy a tér kétoldalán jegyen-, nyárfákat ültessünk, mert azok a lovaszobor körül mint sortálló gyalogos katonák jelennek meg a térben. Akkor a kora tél elején már nem kaptunk csemetét, tavasszal, áprilisban ültettük el.

(Ma már nagyok és szépek.) A téli ültetés elhagyása miatt tavasszal csökkentett bérfejlesztés és jutalomlevonás lett a részem. Időközben azonban megváltozott a gondolat, egy KB-ülésen Romány Pál a művész rábeszélte, hogy a szobor a Béke téren legyen felállítva. Ehhez el kellett volna bontani a fehér carrarai márványból készült Mária-szobrot és 35 szép fát kellett volna kivágni. Kétségbeesésemben egy újságikkben nyilatkoztam a tervről, s amit vártam — a széles körű felháborodás — beis következett. Az újságai házban rendezett vitán a művész, Kiss István korrekttül visszalépett és a hunyadi városi elhelyezés mellett foglalt állást.

Romány Pál pedig hamisan azt a hírt adta személyesen az MTI-nek, hogy a városi tanács akarata ellenére a Hunyadi városba kerül a szobor. Ezt a becstelenséget azzal tetézte, hogy amikor a városi tanács testületét tájékoztattam a történetről és az döntött a szobor elhelyezése ügyében, a döntésről készült szó szerinti tájékoztatót a Petőfi Népe szerkesztőségében, este 8 órakor, személyesen írta át és hamisította meg. Élnék és már nyilatkoztak is ennek az esetnek a tanúi.

— **A sajtóval kapcsolatos irányítási módszereiről — mint a Kecskeméti Szemle elcsapott főszerekesztője — én is tudnék mondani egyet, s mászt.**

— Igen. Aczél György kegyeiért — hogy általa Budapestre visszakerülhessen — mindenre kész volt. Ismert a kecskeméti színházbotrány, amelynek során elrendelte, hogy a triumvirátusról semmiféle kritikát nem enged megjeleni a megyében. Mégis megjelent a Kecskeméti Szemlében az emlékezetes „Kecskemét kikéri” című cikk. (Ballai József írta).

Azonnal kaptam a telefont: leváltani a főszerekesztőt, neve soha többé nem jelenhet meg a lap impresszumában.

— **Találkoztam hasonló önkényesekkel később, a helyi televízió alapítása során is.**

— Olvastam a Kecskeméti Szemle ez év januári számában. Én válaszolni akartam rá, megnevezve Rományt. Eszembe jutott a Csemege-üzlettel kap-

csolatos 15 év előtti eset. Humoros és szomorú történet egyszerre. A nagyszony a Csemegében vásárolt, amikor Mókuska — így ismerték a kecskeméti a kicsit értelmi fogyatékos, csipőfimas, de jó szándékú, örök vigyorgó cigányfiúcskát — kedveskedve szóló oda: „vásárolunk...vá...sá...ro...lunk” és ugyancsak a tőle szokott kedveskedő mozdulattal a nagyszony fenekére paskolt. Hónapokon át üldöztette, gyűjtette, intézetekbe küldette a város „bolondjait”, akik között egy sem volt ön- és közveszélyes. Van ilyenekből minden faluban.

Önkényeskedése nem ismert határokat a legutolsó időkig. 1987 tavaszán történt, hogy a településfejlesztésben a város ismét elismerést szerzett, s úgy tűnt, hogy azt Pozsgay Imre adja át. Megtiltotta a Petőfi Népe főszerkesztőjének, hogy Pozsgay Imréről híradás vagy fénykép jelenjen meg.

— **Nem lehetett volna vele vedzni a kapcsolatokat?**

— Még teljes behódolással sem. Akik azt szerették, azokba belépett. Kiszámíthatatlan volt. Megegyeztünk, hogy Beni Sándor bácsi javaslata szerint a homoki szőlő-, gyümölcsstermesztés és borászat múzeumát alakítjuk ki a régi városi szeszfőzdeben. Kivánságára az alapítók közé bevontuk az Országos Mezőgazdasági Múzeum igazgatóját. Elkészült az alapító okirat tervezete, amikor a megyei vezetői körből értesültem, odaadták az épületet a Népi Iparművészeti Tanácsnak. Gajdócsi István már egy héttel előbb elküldte az odaajándékozó levelet. Vigasztaló maradt; azért csak sikerült értékes intézményt adni a városnak. Nem vállalta utasításaiért a felelősséget. Amikor a Mária utca — Csányi utca sarkán épült a Ferenczi-féle drinkbár, felhívott, hogy sürgősen adassam ki „egy volt harcostársa fiának” az építési engedélyt. Nem volt akadálya, a tervező jól illesztette a város rendezési tervébe. A nyitás után névtelen levelet kapott, amelyben felhívják a figyelmét arra, hogy milyen gyorsan kapta meg az építési engedélyt és valójában bordélyházként működik. Átküldi a részemre a levelet, rájegyezve, hogy tájékoztassam, és mi a véleményem. Még az

órában kezébe adtam a levelem, amelyben jeleztem, hogy ez az a személy, akinek ügyében soronkívüliséget kért, ami pedig a bordélyházat illeti, a rendőrség tegye a dolgát. Fehívott és sérelmezte, hogy miért írásban válaszoltam.

— **Ilyen körülmények között hogyan lehetett egyáltalán dolgozni?**

— Nehezen. Korom Mihálynak így mutatott be; „a rebillis város rebellis polgármestere”. Aztán véglegesen elmergesedett a helyzet. 1985. október 28-án elhangzott a Magyar Rádióban egy interjú, amelyet Fodor Csilla készített velem „A hét ember” című sorozatban. Az ezt követő Erzsébet-napon, szűk körben olyan vad kirohanást intézett ellenem Romány Pál, hogy a jelen lévő Gajdócsi István másnap behívott, hogy elbeszélgessem velem.

— **Ki volt még jelen a beszélgetésen?**

— Terbe Dezső, az illetékes megyei titkár. Gajdócsi István megkérdezte: „Meddig bírod még ezt a vegzatúrát?”, majd felajánlotta magasabb fizetés mellett a megyei illetékhivatal vezetői posztját.

— **Mit válaszolt?**

— Elmondtam, hogy ha nem tudnak a megyei vezetőim elviselni, úgy én erről a posztról már csak nyugdíjba megyek, ha kell kordokedvezményvel. Más munkakört nem válllok.

— **Mi történt ezután?**

— Igen tanácstalanok voltak, hogy nem fogadtam el az egérutat. Gondolom, visszamentek instrukciókért a főnökhöz.

— **Ezt azonban váratlanul mintegy egyéves csend követte.**

— Igen. Mint utólag megtudtam, Horváth István akkor KB-titkár köztve értesült a kálváriáról, s akkor olyan pozícióban volt, hogy csillapíthatta Romány Pált.

— **Akkor egy nyugodt időszak következett?**

— Annyira ezért nem, Romány Pál ugyanis nem felejtett. Csak éppen taktikát változtatott, s mint kiderült, eredményesen. A direkt akciók helyett most a városi tanács apparátusára irányította a támadást, hogy utána az ellenőrzés elmulasztásával vádolhasson.

— Igen, erre jól emlékszem. Mint szervezési és jogi osztályvezető ellen, ellenem is folyt — eredménytelen — vizsgálat, persze a hátam mögött, úgy hogy engem jószérével meg sem hallgattak.

— Ezenkívül a műszaki, majd a lakásosztály ellen. Ami aztán engem végképp elkésérített, a város rendre megszünötte az első titkár haragját. Érezni lehetett ezt a költségvetések elosztásánál, elismerések, kitüntetések adományozásánál. Rájöttem, hogy szembenállás miatt most már az egész város bűnhődik. Ezért úgy döntöttem, elmegyek nyugdíjba.

— És mikor szóltak?

— 1987 első napjaiban — hosszú idő óta először — szabadságon voltam. Mikor visszaértem, kiderült, hogy távollétem alatt mindent elrendeztek. Következett az üzenetek kora.

— Ez mit jelent?

— Kereken senki nem mondta meg, mikor kell nyugdíjba mennem. A városi első titkár azt kérdezte: „Szólt már Gajdócsi István?” Gajdócsi meg fordítva. Végül is sor került a tanácsülésre.

— Előtte megkeresett engem az azóta elhunyt legidősebb tanácsstag Diószeghy Józsi bácsi. Azt kérdezte, kell-e segítség? Én

akkor közvetítettem Önnek ezt a kérdést, emlékszik?

— Igen, és én azt válaszoltam, ne mozduljanak a tanácsstagok, hagyjanak elmenni, mert ezt kívánja a város érdeke. Hát így mentem el végül — egy évvel a hatvanadik születésnapom előtt — saját kérésemre nyugdíjba.

— Megbánta?

— Nem bántam meg. Úgy éreztem, és ma is úgy érzem, akkor, olyan körülmények között ez volt a város érdeke. Én pedig mindig Kecskemét érdekeit igyekeztem tudásom szerint legjobban szolgálni. Azzal is, hogy félreálltam.

HÁMORI ZOLTÁN

Pornó és aláírás

Úgy vagyok én a pornófilmekkel, mint a Breznyev-korabeli szovjet társadalmi drámákkal: nézze, aki akarja. Én például láttam már mind a két műfajból egy párat, nem sok különbség van köztük — már-mint esztétikailag —, hacsak az nem, hogy a pornófilmen valamivel nehezebb elaludni.

Éppen ezért kissé csodálkozom, hogy mostanában két aláírásgyűjtő kampány is igényli ez ügyben a rokonszenvünket. Az egyik a pornó betiltásáért, a másik a pornó szabadságáért áll sorompóba. Alighanem az a helyzet, hogy aki a pornó ellen gyűjti a támogató neveket, az sose nézi, aki meg mellette, annak meg az a fontos, hogy ő láthassa, és egyáltalán nem érdekli, hogy más mit csinál.

Próbáljuk meg modellezni ezt a helyzetet. Tegyük fel, hogy van egy üzemi étkezdé, ahol csak kétféle ételt főznek állandóan: mákos tésztát meg krumplis tésztát. (Tudom, hogy általában azért a helyzet nem ennyire tragikus, de engedjék meg nekem ezt a kis túlzást.) Az üzemi étkezdében ebédelők két szilárd frontba tömörülnek: az egyik a krumplipárti, a másik mákos tésztás, azon egyszerű oknak következtében frakcióznak, hogy ki melyiket szereti. Namármost tegyük fel, hogy ez így jól is van egy darabig, mígnem valamelyik mákos tésztásnak eszébe nem jut, hogy mégis csak impertinencia, hogy itt, a kiváló mákos tészta mellett olyan undorító krumplis tésztát is mérnek. Elkezd hát aláírásokat

gyűjteni a a krumplis tészta kitiltása végett. A mákos tésztásoknak se kell több, nosza, ők is. Összegyűlik mindkét tiltakozó lista, a szakácsnak döntenie kell. Mit fog tenni? Egyetlen lehetséges megoldás van. Lezárja a mákos és krumplis korszakot, és nem főz más, csak grízes tésztát. Rövid időn belül kiderül aztán, hogy ezt viszont mindkét tábor utálja.

Tessék mondani, érdemes aláírásokat gyűjteni csak azért, hogy amit én nem szeretek, azt más se szeresse? Vagy fordítva?

Például én igencsak szeretem a feleségemet, de egyáltalán nem zavar az, hogy más nem szereti ennyire. Vagy ha esetleg mégis van ilyen, akkor se fogok aláírásokat gyűjteni.

Végül is, visszatérve a pornóra, úgy gondolom, hogy e fontos ügyben sem árt ésszel lenni, tehát döntösk, rendkívül határozottan és semmiféle kivételezést nem tűrve úgy, hogy akit érdekel, az nézze, aki meg nem akarja nézni, annak ne tegyük kötelezővé. Ahogy emlékszem, úgy sem gyakorlati maradandó hatást az emberre. Ezt a minap egy barátom is megerősítette. Megjelent ugyanis a közelmúltban egy Erotika című pornómagazin, melynek néhány oldalán egy rendkívül dekoratív meztelen hölgyet csodálhattak (csodálhattunk) az érdeklődők. A barátom hosszasan töprengett, míg megjegyezte: — Ki lehet ez a lány? Azt írják, hogy Rita Kecskemétről, de az arcára sehogy se emlékszem. Deréktől lefelé pedig nagyon ismerős.

Rögös úton Európába

Manapság csodálatos célként lebeg a szemünk előtt, hogy bekerüljünk az európai nagy házba. Ezt a lehetőséget festik le programjaikban a pártok, erről beszél a gazdasági szakember vagy a világiállítás mellett érvelő illetékes, és erről álmodik a világot megismerni vágyó honpolgár, amikor felveszi az IBUSZ-nál az ötven dollárját. Hovatovább Európa egyenlő lesz a képzeletünkben a Kánaánnal. Majd ha része leszünk annak a bizonyos Európának, akkor minden gondunk megoldódik.

Csak hogy, sajnos, rögös út vezet odafelé. Némelykor mintha magunk emelnék magunknak mesterséges akadályokat. Vagy mintha (?) a régi, elátkozott, működésképtelen rendszerből maradtak volna még itt eltárgyalatlan rögök, amikben csodálkozó képpel esünk hasra. Például a gazdaságban.

*

Kecskeméti nagyvállalat egyik vezetője mesélte — utólag már nevetve —, hogy nemrégiben sikerült a végső-ig megdöbbeneniük fontos, fővárosi illetékes urakat. A cégnek ugyanis létkérdés, hogy erősítse nehezen meg"szerzett pozícióit a nyugat-európai piacokon. Költséges reklámra nem telik, de pompás ötletnek tűnt, hogy egy-két svájci és nyugatnémet nagyvárosi telefonkönyvébe betetessék a nevüket, címüket, telefonszámukat. Természetes dolog, elvégre kapcsolataik vannak azokban a városok-

ban, és szeretnék, ha még több lenne.

Végigkilincseltek különböző főhatóságokat, bankokat, mindenkit, akiről úgy gondolták: illetékes lehet és jogosult megadni az engedélyt. Leesett állal hallgatták őket mindenhol. Micsoda ötlet! Egyáltalán hogy képzelik?! Erre pazarolni a drága valutát?! Egyetlen ember akadt, aki azt mondta: talán segíthet, lehet, hogy éppen ő az illetékes dönteni ilyen ügyben. Utánaéz. (Nem ő volt.)

A vállalat végül megoldotta a problémát. Nem a tetemes devizabevételéből, mert abból, ugyebár, szigorúan csak importra lehet költeni. Mindegy, elintézték. Nem árulták el, hogyan. Lehet, hogy nem egészen „európai módon”. De hát nem is vagyunk még Európában!

*

Ugyancsak kecskeméti az a vállalkozó, aki fölöttébb kikelve magából, mai gazdasági rémtörténetként mondta el esetét a saját bankjával. Régóta ügyfele ennek a banknak, ott vezetik a folyószámláját is. Mindig rendesen fizette adósságait, ami mostanában nagy szó. Sőt, jelentős összeget tart lekötve a bankban. Sürgősen kölcsönre lett volna szüksége, nagyon rövid időre. Az ügyintéző kisasszony abszolúte teljesíthetetlenek tartotta a kérést. Hiába mondta az ügyfél: kérem, én bízom a bankjukban, itt tartom a pénzem, önök használják, a számlámat önök vezetik, önök miért nem bíz-

nak bennem?! Nem segélyt kérek, hanem hitelt! (Még-hozzá jó drágát.) A kisasszony hajthatatlan volt. „Per pillanat” senkinek nem adhatnak hitelt. Vegye ki az ügyfél a lekötött pénzt (és persze essen el az attól járó kamattól). A vitában az ügyfél veszített: dühöngve elrohant.

Az a gyanúm, hogy az európai vállalkozó sürgősen faképnél hagyta egy ilyen bankot. De mivel (még) nem vagyunk Európában, a magyar vállalkozó azt sem akarta elárulni: melyik, a betétesekért keményen versengő pénzintézetről van szó. Hogyne, hogy még jobban kiszurjanak vele!

*

Néhány hete az egyik közismert kecskeméti butik kirakatában megtetszett egy blúz. Bementem, mondtam, hogy olyat kérek. Az udvarias magyar magánkereskedő vigyorogva közölte: hát, azt kéri mások is, de nincs. S ezzel részéről az ügy be volt fejezve.

Kiszédelegtem a butikból. És fájó szívvel gondoltam arra az európai (egész pontosan francia) üzletre, ahol a kirakattól kinézett blúz mellé odatettek még öt ugyanolyat, de más-más színben. Aztán, amikor mégsem vettem meg egyiket sem, udvariasan megköszönték, hogy egyáltalán bementem az üzletbe. Mit mondjak, akkor is szédelegtem.

Túl sok volt az akkor nekem az európaiságból.

FÉNYES CÉGTÁBLÁK — BLASKOVITS ANTAL

Ki mint veszi ágyát, úgy alussza álmát

A kárpitosság régi mesterség lehet, hiszen a lakáskultúra már évszázadokkal ezelőtt meghaladta a fapados színvonalat. No, nem a harmadik és a negyedik rend otthonaiban, hanem — szabad-e még ilyen minősítést kimondani — az uralkodó osztályok tagjaiban. Fontos, de eléggé talán mégsem értékelt szakma a kárpitosoké, hiszen egy pompás ágnál — amelynek rugózata se nem kemény, se nem túl engedékeny — nincs nagyobb gyönyörűség. . . Azt gondolom, sokan vesznek úgy bűrtort, hogy a színét, formáját, a szövet minőségét vizsgálják, s azzal, hogy milyen fekvés esik az ágyon, ülés a fotelben, már kevésbé törődnek. Nincs igazuk.

A Bocskai utcai mester, Blaskovits Antal egyetért velem. Abban is, hogy régebben, sőt még az ő gyerekkorában is, a kárpitos bútor csak a jó módú embereknél volt megtalálható. Az édesapja elég jól kereső kőműves mester volt, a házában mégsem lehetett látni diványt, sezlont, rugós ágybetétet sem.

Pedig voltak igényei. Két lányát és a fiát iskoláztatta. Blaskovits Antal a polgári után beiratkozott a kereskedelmi középiskolába — miután már német nyelvet és gyorsírást is tanult —, de nem érezte ott jól magát. Egyév után otthagytta, beállt kárpitos tanoncnak Szabó József mester úrhoz. Két és fél évig inaskodott. 1948 májusában kapta meg a segédlevelet.

— Akkoriban hol állt a ranglistán ez a szakma? — kérdezem a nyugdíjba készülő kisiparostól.

— A tekintélyesebb mesterségek közé tartozott, mert a kárpitos nem a szegény embereknek dolgozott. Pénzes szakma volt. No és, persze, amit csinált, az sem akármilyen volt, hanem szép és értékes holmi. A diványok, sezlonok mellett stílbútorokat is gyártottunk. Lehetett pénzt keresni.

— A bútorok fa részét is a kárpitosok készítik?

— Nem, azt asztalossal csináltatjuk. Minden kárpitosnak

van egy asztalosa, akivel összedolgoznak. A kárpitos irányítja a asztalost, hiszen a megrendelővel ő áll kapcsolatban, ő tervezi a bútorokat.

Amikor Blaskovits Antal segédlevelét kiállították, rossz idők jártak az iparos emberekre. Megkezdődött a szövetkezetesítés, az államosítás. Szülővárosában, Kecskeméten nem tudott elhelyezkedni. Irány a főváros!

— A mesterem nem vihett magával a szövetkezetbe, mert oda csak az léphetett be, akinek műhelye, szerszáma volt. Az egykori tanoncosztályunk többsége a későbbiekben átképezte magát lakatosnak, ennek-annak. Én fogtam a táskám, elutaztam Budapestre. Akkor jártam ott életemben először. Egy hétfői napon érkeztem föl, s mindjárt elmentem a fások szakszervezetének munkaközvetítőjébe. Szerencsém volt, a korábbi híres Linger bútorgyárból akkor szervezték az Első Kárpitosipari Nemzeti Vállalatot. Fölvettek, öt-hat évet dolgoztam ott. Jöttek a munkaversenyek, kétszáz százalékot is teljesítettünk. . .

— Ez komoly teljesítés volt, vagy csak annak a látszata?

— Dicsekvés nélkül mondom, hogy értettem a szakmához már akkor is, tanonckoromban díjat nyertem. Ezért idősebb pesti szaktársak bevettek a brigádjukba. Keresni ők is

akartak, én is, ezért keményen dolgoztunk. De aztán, persze, a folytonos normaemeléssel nem tudtunk lépést tartani. Éjszakánként bedagadt a kezem a nagy hajtástól, reggelente hideg vízzel lappasztottam, hogy fogni tudjak vele.

— Mikor lett kisiparos?

— Ötvenötben hazajöttem, áprilisban megkaptam az iparjogosítványt. Azóta megszokás nélkül kisiparos vagyok. Sok tanulót neveltem, általában kettőt-hármat egyszerre. Ötvenhat után, hatvanévig föllendülés következett, támogatták a kisipart. Abban az időben nyolc-tíz kárpitos mester dolgozott Kecskeméten. Aztán jött az újabb szövetkezetesítési hullám. Nehéz idők voltak, de szerencsére nekem sikerült talpon maradni. Volt, amikor az egyetlen kárpitos kisiparos voltam Kecskeméten.

A szakma nem sokat változott az évtizedek során: a döntő szerep ma is az ügyes kézé, a jó ízlésé. Gépesítési csak a szögelést lehetett, erre ma pneumatikus „pisztolyok” vannak a Blaskovits-műhelyben is. A felhasznált anyagok köre változott, habzsvacsot, műszórt, gumiszórt is használnak a töméshez, a hagyományos afrik, a vatta és az állati szőr mellett. A valamiféle páлма levelévlől csikozott afrikot felhasználás előtt újra kell kártolni, lazítani, erre emberi erővel haj-

tott gépet alkalmazunk a Bocskai utcai műhelyben.

— **A magyar kárpitos ipar hol foglal helyet, ha összehasonlítjuk más országokéval?**

— Közepes színvonalon vagyunk. Az olaszok és a németek vezetnek. Régen ezekbe az országokba küldték tanulni a segédek.

— **És a kisiparosok hogyan bírkóznak meg itthon a gyáripari konkurenciával?**

— Csak az egyedi darabokkal vagyunk versenyképesek a vállalatokkal, szövetkezetekkel szemben. A tömegterméket ők tudják olcsóbban előállítani. A mi munkánkban egyre nagyobb a javítás jelentősége. Akármilyen régi bútort meg lehet fiatalítani egy új kárpittal. Erre, persze, csak képzett szakemberek vállalkozhatnak. Ilyenek pedig csak a kisipari műhelyekben teremnek meg. A mesterséget gyárban kitanulók a szériamunkában, nem túl sok oldalát ismerik meg a kárpitoságnak.

— **Vonzza a fiatalokat ez a szakma?**

— Tanulót mindig könnyű találni, az évek során általában túljelentkezés volt.

— **A kárpitozás milyen mozzanatokból áll, a bútorok esetében?**

— Először a rugókat rögzítjük a helyükre, azután következik a tömés, majd pedig a behúzás. Persze, a kárpitos szakma gyakorlása nem csak ebből áll, készítünk falikárpitokat, függönyöket, rolettákat, kárpitozunk babakocsit, vagy autót is, az utóbbiba ülészuhatot varrunk, mindent megcsinálunk, amihez köze van a mesterségünknek.

— **Már amennyiben megrendelés.**

— Nekem mindig volt elég munkám a harmincöt év alatt. A kuncsafttal úgy kell bánni, hogy mások is visszajöjjen, mindig ez volt a jelszavam és eszerint dolgoztam. A nagymenők például nem javítottak, én

megcsináltam mindent, amit kértek.

A bemutatóterem, ahol Blaskovits Antallal beszélgettünk, a kiállított szép bútorok fölött, a falon érzi a sikeres kisiparos pályá rekvizitumait: okleveleket az utánpótlásnevelésért, az Ipar Kiváló Mestere a Kiváló Kisiparos cím elnyeréséről stb. körrös-körül.

A szomszéd helyiségben zeneszó mellett dolgoznak a segédek, saját nevelésük mindhármán. Erre kellemes a mesternek gondolnia, viszont arra nem, hogy pár hónap múlva betölti a hatvanát. Nincs kire hagyni a műhelyt. Ha nyugdíjas lesz nem dolgozhat, azt mondja, ehhez a munkához egy ember kevés. Alkalmazottat meg nyugdíjas nem tarthat.

Ha a mester visszavonul, mit is kívánhatnék neki? Talán kellemes emlékdézó üldögeléseket szerettei, barátai körében — egy igazán kellemes Blaskovits-féle fotelben.

A. Tóth Sándor

Az ország legjobb villanszerelő tanulója

Nem kevesebb, mint három döntőn — városi, területi, országos — verekedte át magát, s szerzett első helyezést Újvári Sándor harmadéves, a kecskeméti 623. számú ipari iskola és egyben a Kecskeméti Konzervgyár ipari tanulója. Ezzel megnyerte a Szakma Kiváló Tanulója címet, az erősáramú villanszerelő segédlevelet, 2500 forint jutalmat.

— Tiszaalpáron lakom — mondta a vékonyarcú fiú —, édesanyám az iskola hivataloságé, s kettőnk — az öcsém hetedikes — nevel, édesapám korábban meghalt. Az általános iskolában nem voltam kiváló tanuló, hármas, négyes között végeztem, s így jelentkeztem először háztartásgépip-szerelőnek, majd villanszerelőnek. Nagyon megszerettem ezt a szakmát...

— Az első évtől — ezt már Bakos Attila a 623-as számú iskola tanára mondta — foglalkoztam a fiúval, s nem minden eredménnyel. Már az első félévben négyes volt, s utána minden elméleti órán kiváló produkált. Ha nem értett valamit nyomban megkér-

dezte, s addig „nyaggatott”, amíg nem lett tisztában vele. Eredményében benne van az a három esztendő, amelyet itt töltött. Ritka az ilyen tanuló, de mindenképpen büszkék vagyunk a fiúra, hiszen öt szakmai tantárgyból: szak- és anyagismeretből, elektrotechnikából, műszerismeretből és szakrajzból a legjobb volt az elméleti vizsgán.

— Másfél évtizede oktatok villanszerelőket — mondta Sárközi Antal a Kecskeméti Konzervgyár szakoktatója —, de ilyet mint Újvári Sanyi, ritkán. Nemcsak jó érzéke van a szakmához, de nagyon szorgalmas, s gyakorlatból az első év után erőteljesen rákapcsolt. Nagyon sokat foglalkoztam vele, kombinált feladatokat oldottunk meg, s ő simán vette az akadályokat. Amit egyszer megmagyaráztam, elmondtam neki, azt másodsor már nem kellett. Az országos versenyen a gyakorlati munkát — négy óra volt erre — másfél órával hamarabb fejezte be a többieknél.

— A legnehezebb az elméleti vizsga volt — emlékezett vissza

Újvári Sándor —, ugyanis olyasmit is kérdeztek, amelyen meglepődtem... Az egyik kérdés így szólt: „Mikor szalad meg a párhuzamos gerjesztésű villanymotor?” Beugrats volt, de én jól tudtam, alaposan megtanultam, ez a motor nem szaladhat meg. A gyakorlati feladat egyszerű volt, mert ennél sokkal nehezebbeket gyakoroltunk a gyárban... A legnagyobb öröme édesanyámnak volt, de osztálytársaim is szívóbbal gratuláltak, de bánkódtak egy kicsit mert már nem leszek köztük. Az természetes, hogy én is boldog vagyok, hogy megnyertem ezt a nehéz versenyt. Ezen négyhónap előnyt szerettem, s mostmár élhetek — legalábbis egy ideig, amíg szabadságon vagyok — szenvedélyemnek a fotózásnak és az olvasásnak. Céloom? Dolgozni a Kecskeméti Konzervgyárban, s munka mellett továbbtanulni a szakközépiskolában...

Ki tudja, lehet, hogy e fiúról talán nem is olyan sokára hallunk még, mint kiváló villamosmérnökről?

Gémes Gábor

KECSKEMÉTI ANZIX

Térzenék

Testes öregúr, rosszul szabott öltönyben, ujján hamis pecsétgyűrűvel. Emlékezik. Milyen szép is volt, hajdanán a negyvenes években! Akkor a főtéren rezesbanda játszott vásár- és ünnepnapon. Polkákat, keringőket, indulókat. . . Milyen szívderítő lenne, ha felelevenítenék e szokást, mindjárt jobb kedvre hangolódnának az emberek!

Épp a katonabanda póniló vontatta nagydobjánál tartott, amikor — mint a mesében — teljesült az óhaja, trombiták, kürtök, harsonák hangja robbant a főtér légtérébe. A szürkegránit obeliszk előtt.

Az öregúrban benne szakadt a mondandó. Magához vonta reklámszatyrát, amelyben kelkáposzták s más egyéb zöldség kornyadozott, s zavartan motyogta:

— Na, nem erre gondoltam. . .

Relativitás — elméletben

Két tizenéves „férfi” bandukol. Az egyik győzködi a másikat, szemmel láthatóan életbe vágó fontosságú ügyben. Valamit osztott-szorzott, s a végeredményt tartotta a legsúlyosabb érvek.

— Mert, mondjuk, van egy hónapban harminckét nap.

— Ugyan! — vágott szavába a társa. Legfeljebb harmincegy, harminc. . .

Tünődve baktattak tovább.

Talán megsejtettek valamit a felnőttlet nagy tudásából. Például azt, hogy 28, 29 napból is állhat egy hónap. Esetleg.

Sőt, van, amikor mindennek a dupláját érezzük. A „zsebnaptár” szerint. . . Hajaj. . .

Veszélyelhárítás

A barokksárga kerítésfalban feketére mázolt vasajtó. Piros betűs tábla hirdeti rajta: tűz- és robbanásveszély. Gázszivárgás esetén értesítendő. . . Ézerszer is elmentem tán mellette, mikor egyszer tárva-nyitva állt, megmutatva eddig csak sejtett titkát. Valami gázelosztó állomás szolgálja ott a lakosság ellátását.

A reggel még hűvös volt. Munkaruhás férfiak tüzet raktak, szalonnát sütnék. Készül a dégázos munkareggeli.

Éhhalálveszély.

A piros betűs táblát a kitárt vasajtón nézegetheti a fal.

Sors-jegy

Adidas joggingos sportfiú, kis hetyke bajuszt viselő, sorsjegyet áru a vaskasztliból.

— Minek a támogatá-

sára bocsátották ki? — kérdelem tőle, míg matatok a húszért egymillióra reményítő papírocskák között.

— A munka nélküli újságírók megsegítésére! — kapom a kontrát.

Ő már tud valamit. Elvégre a III/III-as ügyosztálytól szerelt le, a mi nap. . .

Anyai szív

Korán megfonnyadt, egyszerű öltözékű asszony téblábol a főtéri könyvesboltban. Szinte riadtan szemlélődik, a sok kiadvány miatt nem látja a „fától az erdőt”, a könyvet, amit meg akar vásárolni. Végül a fiatal pénztároshoz fordul:

— Tessék mondani, az van, hogy. . . pornszár volt önagysága? — kérdi elvörösödve.

— Pornosztár — javítja automatikusan az eladó, majd felsőbbeségs hangszúllyal folytatja:

— Azt mi nem árusítjuk. Próbálja meg a bizományosoknál. . .

Az asszony, immár porrig szégyenülve motyogja:

— Pedig muszáj megvenni, mert a katonafiamtól ellopták a kölcsönkönyvet. És vissza kell adni. . .

Anyai szív. . .

Nagy Mária

Földi pokol

Nincsen tányér, kanál — csörgés nélkül, ám az a veszekedés, amiben a kecskeméti bíróságon nemrégiben ítéletet hoztak, már ennél többet jelentett. Ki ne találkozott volna olyan családdal, ahol az ital az egymást szeretők közé is beférkőzött, s magával hozta a perpatvart, az erőszakot is. A nagy erkölcsi kérdések pedig kétségekké válnak egy idő után. Mert hiszen szeresd s tiszteld anyádat és apádat! De akkor mit tégy, ha egyiket a másiktól kell megmentened? S ha tulajdon szüled támad rád, hogy kioltsa az életed? Egy ilyen felfordult, magából kivedlett családi légkörben miféle erkölcsi szabályok lehetnek a mérvadók?

E kétségekkel küszködve áll ma is a történet előtt az a két férfi, akiknek ügyében most már jogerős ítélet született. A történet nagyon régen kezdődött, van annak már 15 éve is. A háromgyermekes családapá fokozatosan vonzódni kezdett az italhoz, s egyre gyakrabban hagyta magát „elcsábítani”. S miként lassacskán a rabjává vált, épp úgy omlani kezdett az eddig sem tökéletes családi életének bástyája. A legkisebb fiára rásütötte, hogy fattyú, mert majd' tíz évre követte a nővérét és a bátyját.

Kedvelt szórakozása a vadászat volt, ám előfordult, hogy nemcsak a vadakra jelentett veszélyt. Egyszer megfenyegette a feleségét és a lányát, hogy agyonlövi őket. Szerencsére el tudták lopni a töltényeit. Ekkor sikerült elintézniük, hogy a hatóság elvegye a fegyvertartási engedélyét, csak hogy

hamarosan vissza is adták neki, pedig még a helyi rendőr is tiltakozott a dolog ellen.

Persze, a gyerekek már felnőttek, a lány férjhez ment, sőt azóta már el is vált és a szüleinél lakott éppen úgy, mint a báty. A legkisebb azonban kirepült, és tanár lett belőle Pesten. Közben a szülők olyannyira elhidegültek egymástól, hogy a férj a ház végébe költözött, egy külön lakrészbe. Az aszszony itt is gondját viselte, főzött, mosott rá.

Egy júniusi napon aztán összegyűlt a család kukoricát kapálni. Még a kisebbik fiú is eljött Pestről, hogy segítsen. Igen ám, de az apának az ilyesmihez nem fűlt a foga. Inkább elment a cimborájával horgászni. A család pedig dolgozott. Am néhány óra múlva, szerényen szólva: pityókásan, hazaérkezett a „családfő”. S ettől kezdve újult erővel ingerelte a ház népét, különös tekintettel a fiaira. A kisebbiknek még azt is a fejéhez vágta, hogy tízezer forintjával tartozik, mert állta a taníttatását. Amikor eljött az ebéd ideje, körülülték az asztalt, ám az apát nem hívták, mert szerettek volna nyugodtan enni. Am egy percig sem nyugodott. Üvöltözött, kivágta az udvar közepére a kávéfőzőt.

Ebéd után, amikor az anya hátrament az állatokhoz a férj, egy zsebkéssel a kezében, utánalopakodott. Szerencsére az egyik fiú észrevette és egy fadarabbal kiütötte a kezéből. Csakhogy ekkor kezdett el igazán üvöltözni. Fölkapott egy forró vízzel teli lábast, s az-

zal kezdte el üldözni kisebbik gyermekét. Végül, hogy nem tudta utolérni, feladta a dolgot. Behúzódt a saját lakrészébe, ahonnan még néha-néha felcsattant egy-egy káromkodás, szidalom, de úgy tűnt: most már megbékélt.

Ezután ment el az ablaka előtt a kisebbik fia. S ezt követően fegyverdörrenést hallottak. Mindenkiben megfagyott a vér. Nyilvánvaló volt, hogy az apa kilőtt az ablakon. Szerencsére senkit sem ért a lövés. A két fiú idegállapota azonban már így is megviselt volt, s ez most végsőkig tetőzte a dühüket. Mindketten berontottak az apjukhoz: Egyiküknek még egy vasrúd is akadt a kezébe, és csépelni kezdték az öreget. Am amikor meglátták, hogy vérzik, azonnal mentőért rohantak. Életveszélyes sérülésekkel szállították az apjukat kórházba. Sikerült megmenteni az életét.

Amikor a legkisebb fia meglátogatta, az apja csak annyit tudott mondani: „Bocsáss meg nekem”.

Természetesen eljárás indult a fiúk ellen. A kisebb a tárgyaláson azt mondta, hogy bűnösnek érzi magát és rettenetesen szegyélli, ami történt. Az anya és a lány tanúvallomásából azonban kibontakoztak a család keserű hétköznapijai. A báty nem érezte magát bűnösnek. Az apjuk azonban már sohasem tudja meg, hogy a fiait felmentették az ellenük emelt vád alól, mert nem sokkal azután, hogy kiengették a kórházból, elment és az erdőben felakasztotta magát.

Alighanem nem tudott önmagával számot vetni: mivé lett, s mivé tette a fiait. . .

Bencze Andrea

Lábnymok a falon

Tízemeletes házunk valószínűleg semmiben sem különbözik a többi, lakótelepi tízemeletestől. Lakógyűlést is legalább olyan nehéz összehívni, mint másutt. Főképp ezekben az időkben, amikor olyan költségvetést kell elfogadni, amelyben minden kiadási tétel emelkedik, s ennek eredményeképpen emelkednek a befizetéseink is. A vízdíjtól kezdve másutt, hogy egy új tévéállomás bekapcsolásáért is fizetni kell.

A házunk, persze, megint piszkos, és ezerféle nyoma van annak, hogy elmúlt tízéves. A lépcsőházat tavaly festették újra, de már festői lábnymok tarkítják a falat. Az öregedő lift gondoskodik róla, hogy mindig legyenek váratlanul felmerülő kiadásaink. Ilyen házban nem a legtehetősebb emberek laknak, de viszonylag szerény ingóságait is kénytelenek különböző ravasz (és költséges) módszerekkel védeni. Rövid idő alatt három lakásba törtek be. A tavaly felszerelt kapuzár mégsem olyan tökéletes, mert nemcsak kulccsal, hanem egyéb eszközökkel is nyitható, egyes lakók pedig egyszerűen be sem csukják. Így aztán, minden eshetőséget meghányva-vetve, megsza-vasztuk az újabb szerény felújítást, a társadalmi munkában végzendő meszelést, és a drága szerkezetet, amely önműködően zárja a kaput.

De a szívünk mélyén mégsem nyugodtunk meg. Nem is annyira azért, mert ezek a

közös döntések megint pénzkidrást jelentenek. Inkább azért, mert az újabb erőfeszítések eredményében már alig tudunk hinni. Miközben egyre többet költünk arra, hogy kulturáltabb körülmények között éljünk, megállíthatatlanul válunk mind kopottabbá, és valóságos erődbe kell zárkózunk, hogy biztonságban tudjuk magunkat és családtagjainkat. S eközben a lakótelepi „börtön” rácsai mintha egyre sűrűbbé és erősebbé válnának. Vannak, akikben már a reménye sem él annak, hogy valaha is szebb környékre, új lakásba vagy éppen kis családi házba költözzenek. A jelenlegi, kopottas környezetért is iszonyatos terhet kénytelenek vállalni. A szegénység már a lakógyűlésen is ránk köszön, akkor például, amikor a lakók úgy döntenek, hogy bizonyos költségeket átvállalnak a házban élő kisnyugdíjasoktól. A jelenlévő nyugdíjas pedig elpirul, szegyenkezve, mintha nemes céllal, lelkesen vállalták volna, hogy ő piszkolta össze a falat.

Valamikor nagyon szép elképzelésekkel, ötletesen építették fel az első lakótelepeket Svédországban, s ugyanilyen nemes céllal, lelkesen vették át a példát a Szovjetunióban. Minél több embert kényelmes, modern lakáshoz juttatni, amelyekben a kiszolgáló helyiségek (fürdőszoba, konyha) csak kis alapterületet foglalnak el. Hiszen a lakótelepen van

gyorsétkezdé, étterem, mosoda és félkész ételekkel zsúfolt élelmiszerbolt. Az árnyas parkokban pihenni lehet. Aztán itt, „keleten” nem épültek gyorsétkezdék, kevés lett a bolt és szegényes a kínálat, a mosoda meg — ha van — olyan drága, hogy a gyermekes családoknál reggeltől estig zúg a mosógép. A fürdőszoba és a konyha nem lett nagyobb, a szobák ellenben zsugorodni kezdtek. S a hajdan modern lakótelepről mind többen szeretnének szabadulni.

A szociológusok megfigyelései szerint a városokban élők állandóan menekülnek (szebben kifejezve: vándorolnak). Hol a külső kerületekből a belsőbe, hol a központból a kertés övezetekbe. Ám mindig vannak, akiknek nincs módjuk se vándorolni, se menekülni. Ott kell leélniük az életüket, ahová születtek vagy fiatalon kerültek, bármilyen lepusztult is a környezet. Minél nagyobb, fejlettebb, nyüzsgőbb egy város, annál többen lesznek ilyenek.

Kecskemét még igen meszsze van attól, hogy nyüzsgő metropolisz legyen. De csíráikban itt is felismerhetők már az egymástól elkülönülő lakóövezetek. Azok is, ahová nehéz bejutni és azok is, ahonnan kitörni majdnem lehetetlen. Úgy is mondhatjuk: a megyei joggal „frissen mázolt” városfalon már ott vannak a festést elcsúfító lábnymok.

M. Á.

BESZÉLGETÉS KRISKOVICS ZSUZSANNA GRAFIKUSMŰVÉSSZEL

Rajzfilm és origami

Kriskovics Zsuzsanna grafikusművész sokszínű munkássága sok szállal kötődik Kecskeméthez. A többi között — társrendezőként — rajzfilmeket (Magyar népmesék díjnyertes epizódjait) rendezett a Pannónia kecskeméti műtermében, gyermekeknek szóló szépirodalmat, képregényeket, kifestőkönyveket illusztrált, tervezett, s szakköröket vezet jelenleg is a Szórákaténuszban. Legutóbbi diafilmje készült Grimm: A három pillangó című meséjének feldolgozásából, melynek érdekessége, hogy a népszerű origami (papírhajtogatás) felhasználásával készültek figurái. Találkozásunkkor munkájáról, terveiről beszélgettünk.

— Most már lassan húsz éve, 1971 óta élek Kecskeméten. Akkor költöztem ide, amikor megalakult a Pannónia első vidéki műterme. Tizenketten voltunk, akik megalakítottuk a stúdiót, mely akkoriban nemcsak munkahely volt, de családot is helyettesített nagyon sokunknak. Nem csoda, hisz csak kivételként voltak köztünk kecskemétiak, s mi, többiek nagyon elvesszettek voltunk itt, a „nagyvárosban”. Aztán egyre többen lettünk, egyre nagyobb lett a stúdió és egyre többféle megrendelést kaptunk. Közben mi is családot alapítottunk, s ahogy jöttek a gyerekek, észre kellett vennünk: ez a hősi időszak elmúlt, s elkezdődött az a korszak, amelyben a rajzfilm mellett mindenki foglalkozott már valami mással is.

— Ti mikor, s mivel váltottatok?

— Mi a férjemmel, Hani József animációs rendezővel a Vízpók-filmek után kezdtünk el egy kicsit mást is csinálni. Felkért ugyanis egy akkoriban — a Pannóniával közösen — alakult kiadó a Táltos kifestőkönyvek és képregény készítésére. Ha egy „bolt” beindul, általában nehéz

leállítani. Az első megrendeléseket követte a többi, s azután már nemcsak a Táltosnak, hanem a Képzőművészeti Alapnak is rajzoltunk képeslapokat, posztereket s különféle, összerakós játékokat. (Néha nagyon nehéz elválasztani, melyikünk része mekkora azokban a munkákban, amelyet együtt készítettünk.) A Táltos Kiadó közben egyre erősebb lett, és egyre több munkát adott. Nemcsak olyanokat, amelyek kapcsolatban vannak a rajzfilmmel, illetve a stúdióval, hanem másféléket is. Elindított, például, egy Grimm-mese-sorozat, melyet később nem vettünk át egészen. Ezt a munkát csináljuk a legreggiben és még most is évente négy könyvet készítünk Grimm meséiből! Lényegében az volt e sorozat koncepciója, hogy ne ijesszék el az olvasni tanuló gyerekeket a túl sok szöveggel. Az volt a fő cél, hogy az olvasást megszeretessék. A Táltos nagyon vigyázott a kötetekben arra, hogy csak nagyon kevés szöveget közöljön, de a képek annál szebbek, színesebbek, hatásosabbak legyenek. Ez a feldolgozásmód, persze, nem sokat hagy meg az eredeti mesékből.

Van, aki brutálisnak is minősíti ezt a csonkítást, de hát az alap-történetek más forrásokban csorbítatlanul hozzáférhetők. Ez a megoldás viszont kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy mielőbb rákapjanak a kicsinyek az olvasásra.

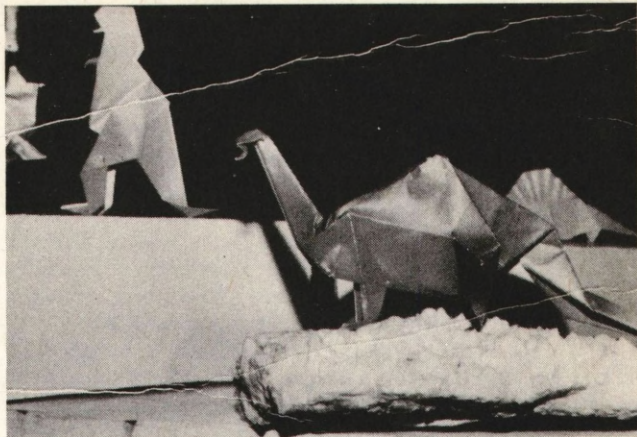
— Mi jött a könyv után?

Ezen a nagyobb munkákon kívül sok apróságot is készítettünk. A többi között olyan lapozgókat, amelyeket a gyerekek akár a kádba is magával vihet. Terveztünk egészen kis méretű leporellókat is, ilyen volt például Weöres Sándor: a Tündér című versének hajtogatós változata. Szeretik a gyerekek, mert kicsi, jól kézben tartható, s ha széthúzzák, akkor harmonika, kerítés, szóval „játék”. Több ilyen apró könyvecskénk is megjelent az utóbbi években. Foglalkoztató: füzeteket is csináltam: a vízpókos volt a legelső, amelyben sikerült beépítenem kedvencemet, az origamit: egy Vízpók-fej, illetve -álarc hajtogatásaként. A foglalkoztatófüzetből kivágható volt az a lap, amit aztán meghajtogathat-

tott, s mérete miatt használható is a gyermek. Az álarc mozgásával még tárogtni is tudott a Vízipók. Ezen felbuzdulva aztán egy hajtogatós álarcos foglalkoztatókönyvet készítettem. A módszer hasonló volt: szerepelt benne ugyanis a hajtogatás leírása, de a kiemelhető oldalak lehetővé tették a gyakorlati felhasználást is. Akkor úgy éreztem: most aztán egy csomó ilyen könyvet fogok csinálni. Boldog voltam, mert hamar elfogyott, sikere volt, de aztán valahogy mégis elakadt ez a terv. Azóta nem jelent meg origamikönyvem, pedig nagyon kellene, hisz alig van ilyen a piacon. Lehet, hogy egy kicsit kárpoztásként is indítottam három éve a Szórákaténuszban a felnőtt origami kört. Nagyon bántott, hogy nem lehet hozzájutni új hajtogatás leírásához, hisz az a maximum 150 figura, ami magyar könyvekben nyomtatásban megjelent már közismertnek számított.

Az ember, ugyanis, ha belekóstol az origamiba és megtanul néhány figurát, akkor utána egyre újabbakat és újabbakat szeretne. Aki szerencsés és tud külföldről könyveket szerezni, az ki tudja ezt az éhségét elégiteni, de a többség számára ez bizony, elérhetetlen. Annál is inkább, mert e kötetek külföldön is hiánycikknek számítanak, nagyon kis példányszámban jelennek meg. Viszont a külföldi origamiszövetségek, -klubok tartanak fenn könyvszolgálatot, és segítségükkel nemcsak kellékek, nyersanyagok, de több évvel ezelőtti könyvek is beszerezhetőek. Amikor tagja lettem az angol, majd a belga, holland és más országok szövetségeinek és megküldték az első ilyen küldeményeket, nagyon boldog voltam.

— **Tudomásom szerint foglalkozásokat is tartottál már ebben az időben.**

— Igen, s e könyvek is nagy segítségemre voltak ebben a munkában. Láttam azonban, hogy mások is szeretnének ezekhez a leírásokhoz hozzájutni. De mert ezekből a kötetekből semmi kincsért nem adtam volna el, és a fénymásolás is csak felemás megoldásnak látszott, így jött az az ötlet, hogy a Szórákaténusz felnőtt origami szakkörének tagjai az aznapi munka leírását vihessék is magukkal haza fénymásolatban. Ez nagyon nagy előrelépés volt, mert így — a korábbi gyakorlattal ellentétben — senki nem felejtette el a tanultakat. Ezekből a fénymásolt leírásokból aztán egy egész kis könyvet tudtunk összerakosgatni. Közben egyre népszerűbb lett a kör, sokan jelentkeztek olyanok is, akik nem kecskemétiak voltak. Ezért döntöttünk úgy, hogy indítunk egy levelező tagozatot is. Végül is a mai gyakorlat szerint a résztvevők negyedéves csoportokban kapják meg ezeket a leírásokat.

— **Hány levelező tagot tartotok nyilván jelenleg?**

— Kétszázhatvanat, ami rendkívül nagy szám. Külön öröm, hogy szinte kivétel nélkül olyan érdeklődők — óvónők, tanítónők, népművelők, tanárképző főiskolások — jöttek ösz-

sze, akik „hasznot” tudnak ezekből az ismeretekből húzni mindennapi munkájukban is. Ma már fel sem tudom sorolni, hogy e 260 lelkes tagnak köszönhetően hány új, origamit népszerűsítő szakkör működik az országban.

— **Nemcsak felnőtt-, hanem gyermekszakkört is vezetsz.**

— Amikor nyolc éve elsős lett a fiunk, s új épületet kapott a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, úgy határozott a vezetés, hogy megpróbálja játékosabbá, kellemesebbé tenni a napközi foglalkozásokat. Ehhez a szülők segítségét is kérték. Először egy rajz szakkör indítására gondoltam, de az ötlet aztán papírhajtogatásként valósult meg. Azóta is vezetem az iskola origami gyerekszakkörét. Eddig szinte minden alkalommal elsős és másodikos tanulókat kaptam, mert a többi szakkör elsősorban a nagyobb gyerekeket várta. Mindig nagy létszámú csoportokkal dolgoztunk, pedig igazság szerint ez a tevékenység intim kört igényelne. Hisz közelben kellene lennie valamennyi gyereknek, hogy megfelelően követhesse a mozdulatokat. Az elmúlt évek folyamán nagyon szép kiállításokat is rendeztünk a kicsinyek munkáiból.

K. J.

Kecskeméti kínálat

Amikor a 60-as évek világszép francia szuperstárját, Brigitte Bardot-t megkérdezték, hogy miben alszik éjszakánként — és talán arra gondoltak, hogy válasza majd így hangzik: csipkés hálóingben, amelyet a távoli Magyarországról exportálnak —, így felelt: amikor alszom, nincs rajtam semmi, csak két csepp Miss Dior kölni. . . Eltűnődtem abban az időben válaszán. Bizonyára nem távfűtött lakásban szenderült álomra, hiszen akkor az éjszaka első felében didergett volna két cseppnyi kölnibe öltözötten, éjfél után viszont le rugta volna takaróját, hiszen a hőmérő higanyszála olyankor közelíti a 30-as jelzést.

Miben is alszunk tehát? Hálóingben, pizsamában és bizonyára anélkül is. Az utóbbiról azért nem szólok bővebben, mert arról csak döntenie kell, vásárolni nem.

Kezdetben volt a „kis krepp hálóing”, 124 forintért. Kopár darab volt, sápadt is, és a benne alvónak az volt az érzése, hogy szünet nélkül vakarja valami. Egyetlen előnyét viszont nem szabad elhallgatni: nem kellett vasalni!

Aztán jöttek a finom seelyemhálóingek, merész kivágásokkal, egyik-másik kisesztélyinek is beillett. Ezek viszont csaknem kivétel nélkül műanyag alapanyagból készültek, tehát ugyancsak alkalmatlanok voltak az éjszakai nyugalomhoz. Viszont szépek voltak, az tagadhatatlan, áruk 300 forinttól, 700 forintig terjedt.

Ekkor terjedtek el a hálóingből és csipkés köntösből álló együttesek. Földhözragadt fantáziámmal elképzelnem sem tudom, hogy egy munkába siető nő miként

tudja hasznosítani reggelenként az utóbbi ruhadarabot. Ugyanis egyértelműnek érzem, hogy ebben kellene reggeliznie. Mondjuk, ágyban!

Kép: család készül iskolába, munkahelyre, többkevesebb pontossággal használják a fürdőszobát. Közben készül a reggeli. „Még a matekfűzet is itt az asztalon!” — kiált fel valaki. Hősnőnk pedig fekszik párnái közt és várja, hogy valaki ezüsttálcán helyébe hozza az ízlésesen szervírozott reggelit. Várja, a hálóingre öltött csipkés köntösben. . . Minek ez a köntös?

Azután — hála a tervezőknek! — megérkeztek a pamutalapanyagú hálóingek, pizsamák az üzletekbe. Puhák, simulékonyak, mintásak, egyszínűek. Végre, eltalálták, hogy mi kell a jó alváshoz. De, jaj! Nagyon drágák! Már ezerháromszáz forintosat is láttam, persze, márkásat.

És ekkor jön a pénztárca-kímélő ötlet: pamutanyag

kilóra, méterre a Bajatextből (Lestár tér), a Petőfi Sándor utcai Olcsó áruk boltjából. Jelentem: 400-500 forintból már pompás hálóingeket lehet készíteni, saját kezűleg. Bizony, nem kell hozzá nagy szabás-varrás tudás, hiszen a hálóing csak egyenes vonalakból áll. A pizsamával más a helyzet: csak az varrjon, aki ért is hozzá!

A Centrum Áruházban láttam először rövidnadrágos nyári férfipizsamát. Sajnos, soha nem értékeli le — talán nem megy ki a divatból? Így az 50—52-es méretűre rá kell szálni a fél ezrest.

Soha nem megy ki a divatból a puplin férfipizsama sem. Talán nem tudnak ötletezesebbet kitalálni. Vagy mégis? Újabban a megszkott csikos és egyszínű változatok mellett láttam törökmintásat, sőt pötttyöset is. Felkészültem: egyszer még masnival is kirakatba kerülnek . . .

Az éjszakai nyugalomhoz egyre többen tartják elengedhetetlennek az Ofotétnál kapható mágneses szemvédőt. A piros színű, nagy napszemüvegre emlékeztető tenyérnyi műanyagot, úgy emlékszem, kétszáz forintért kínálták. Aki kipróbálta, állítja: a többszörösét is megéri.

A MŰVÉSZNEK NEM VOLT SZERENCSEJE

Mi legyen a Lenin-szoborral?

Elavulnak soraim, amíg a Kecskeméti Szemle olvasóihoz kerülnek? Elképzelhető. Mindenesetre indulat nélkül kellene dönteni a kecskeméti Lenin-szobor sorsáról.

Hová jutnánk, ha rendszerváltozások nyomán képzőművészeti alkotások sokasága kerülne a szoborzúdzákba — jobbik esetben, raktárakba.

Mégsem tartom kizártnak, hogy újabb igazolást kap Kisfaludi Strobl Zsigmond aggodalma: a hatvanas évek végén panaszkodott e sorok írójának: „nincs szerencsém kecskeméti szobraimmal”. Kada Elek általa készített bronzszobra a második világháborúban tűnt el. A Szabadság és a Széchenyi tér sarkán állt szecessziós épületről egy elsiegett döntés tüntette el — az épülettel együtt — magyar szentjeit. (Most a temetőben várják sorsuk alakulását.)

Marad-e helyén történelmünk újabb forgozékében a kommunista szent emlékműve?

Kétségtelenül történelmi személyiség volt. Nehéz eldönteni, hogy milyen irányban haladt volna, ha még néhány évet kap a sorsból. Művének folytatása visszamenőleg is árnyékolja eszméit, programját, politikáját, filozófiáját.

Hazánkban is erőszakolt kultusza mindig is idegen volt népüktől, az európai szokásoktól.

Értesülesem szerint a városi pártbizottság javaslatára (javaslat?) nevezték el több mint negyedszázada Kecskemét új városrészt a bolsevista vezérről.

Akkor még szó sem volt arról, hogy szobor is hirdesse Vlagyimir Iljics, úgymond, dicsőségét.

A városi tanács művelődési osztályának illetékes munkatársa egy külvárosi pesti bronzöntőben talált nagyméretű szobor felállítását javasolta. Könyvjóváírással megkapta volna Kecskemét az értékes, kifejező műalkotást. A munkást ábrázoló figurális

Az avatás. Jobbról az alkotó, Kisfaludy Strobl Zsigmond. 1968. XI. 24.

kompozíciót József Attila-emlékműnek szánták.

El is készült a mű, de felállítása előtt alkotója, Beck András Párizsban maradt.

A Képzőművészeti Alap szívesen Kecskemétnek adta volna az erőteljes kompozíciót, de a körülmények ismeretében a helyi vezetők elzárkóztak átvételétől.

1968 novemberében avatták fel a Kisfaludi Strobl szobrát. (Megyei és városi vezetők társaságában látható képünkön az ősz hajú szobrászművész.)

Mi legyen a kecskeméti Leninnel? Figyelje tovább békességgel, hogy immár — remélhetően — „nélküle” miképp boldogulunk? Kerüljön át a közeli Lenin tér egyik belső terére, kevésbé szembeütő helyre? Őrizze a múzeum egy kor politikai és művészeti emlékeként? Megsemmisítését barbár cselekedetnek tartanám.

Heltai Nándor

VÁROSI MOZI

Rákóczi út 15. T.: 20-481

- 1—4. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor!
FENN A CSÚCSON
Sz., amerikai film
Főszereplő: Sylvester Stallone
- 5—11. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor!
VISSZA A JÖVŐBE 2.
Sz., amerikai film
Főszereplők: Michael J. Fox,
Christopher Lloyd, Lea Thompson
- 12—18. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor!
EMMANUELLE 2.***
Sz., francia film
Főszereplő: Sylvia Kristel
- 19—25. 5 és 8 órakor
**SZÜLETETT JÚLIUS
NEGYEDIKÉN***
Sz., amerikai film
Rendezte: Oliver Stone
Főszereplő: Tom Cruise
- 26—30. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor!
JÁKOB RABBI KALANDJAI
Sz., francia—olasz film
Főszereplő: Louis de Funès

STÚDIÓMOZI

(A Városi mozi épületében, este 7 órakor)

1. **FELLINI: RÓMA**
Sz., olasz film
Rendezte: Federico Fellini

ÁRPÁD MOZI

Kisfaludy u. 4. T.: 20-905

1. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
VALAMI VADSÁG***
Sz., amerikai film
- 2—4. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
KINCSVADÁSZOK
Sz., amerikai kalandfilm
- 5—6. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
VISSZA A JÖVŐBE
Sz., amerikai film
- 7—8. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
KOBRA**
Sz., amerikai film
Főszereplő: Sylvester Stallone
- 9—11. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
KOMMANDÓ
Sz., amerikai kalandfilm
Főszereplő: Arnold Schwarzenegger
- 12—18. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
NICSAK, KI BESZÉL
Sz., amerikai filmvígjáték
Főszereplő: John Travolta
- 19—23. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
ARIZONAI ÖRDÖGFIÓKÁK
Sz., amerikai filmvígjáték
- 24—25. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
NINCS KETTŐ NÉGY NÉLKÜL
Sz., olasz film
Főszereplő: Bud Spencer
- 26—30. fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor
AZ ORSZÁGÚT FANTOMJA**
Sz., amerikai film

OTTHON MOZI

Széchenyi tér 3. T.: 20-021

1. de. 10 órakor
FENN A CSÚCSON
Sz., amerikai film
- 2—3. de. 10 órakor
KINCSVADÁSZOK
Sz., amerikai kalandfilm
- 1—3. fél 6 órakor
TUTAJOSOK**
Sz., kétrészes, magyar—francia film
- 4—5. SZÜNNAP
de. 10 és du. fél 5 órakor
- 6—10. **OLIVER ÉS TÁRSAI**
Sz., amerikai rajzfilm
- 6—8. fél 8 órakor
A FAL (PINK FLOYD)
Sz., amerikai, zenés film
Főszereplő: Bob Geldof
- 9—10. fél 8 órakor
METEO**
Sz., magyar film
Rendezte: Monori M. András
- 11—12. SZÜNNAP
- 13—14. de. 10, du. fél 6 és fél 8 órakor
ORSZÁGÚTI DISZKÓ
Sz., amerikai film
Főszereplő: Patrick Swayze
- 15—17. de. 10 órakor
NICSAK, KI BESZÉL
Sz., amerikai filmvígjáték
- 15—17. fél 6 és fél 8 órakor
POTYAUTASOK**
Sz., magyar film
Rendezte: Sóth Sándor
- 18—19. SZÜNNAP
- 20—24. de. 10 órakor
ARIZONAI ÖRDÖGFIÓKÁK
Sz., amerikai film

- Francia—izraeli film
Rendezte: Isidore Isou
- 5—8. **ZELIG**
Sz., amerikai filmvígjáték
Rendezte: Woody Allen
- 9—11. **A DOLGOK ÁLLÁSA**
NSZK-film
Rendezte: Wim Wanders
- 12—15. **TESTEK CSÁBÍTÁSA****
Sz., francia film
Rendezte: Robert Van Ackeren
- 16—18. **NEW YORK ÁRNYAI**
Sz., amerikai film
Rendezte: John Cassavetes
- 19—22. **VIHAROS HÉTFŐ**
Sz., amerikai film
Rendezte: Mike Figgis
- 23—25. **A RÁDIÓ ARANYKORA**
Sz., amerikai film
Rendezte: Woody Allen
- 26—30. **NAGYÍTÁS**
Sz., angol film
Rendezte: Michelangelo Antonioni
Műsoron május 2-áig

MESEMOZI

Az előadások kezdete: pénteken háromnegyed 6 órakor, szombaton és vasárnap fél 4 órakor is!

- 20—22. **TÖBBET ÉSSZEL**
Sz., magyar mesefilmösszeállítás
- 27—29. **LÚDAS MATYI**
Sz., magyar rajzfilm

GABRIEL TAXI

KECSKEMÉT
személy: 24-480
teher: 29-186

**Ha utazik, ha szállítat,
Gábielre számíthat!**

Jelmagyarázat:

- * 14 éven aluliaknak nem ajánlott!
** Csak 16 éven felülieknek!
*** Csak 18 éven felülieknek!
Sz.: Színes
Mb.: Magyarul beszélő

ROBOTPÁRBAJ

Sz., amerikai, tudományos-fantasztikus akciófilm

25—26. **SZÜNNAP**

27—30. de. 10. du. fél 6 és fél 8 órakor

KÉK BÁRSONY**

Sz., amerikai krimi

Főszereplő: Isabelle Rossellini

Műsoron május 1-jéig.

KECSKEMÉTI IFJÚSÁGI OTTHON

- 1-jén, vasárnap** 10.00 óra
Kiállítás a karikatúrapályázat legeredményesebb munkáiból
Bolond bál 15.00 órákor
 Városi gyermekszínház csoportok találkozója
- 2-án, hétfőn** 14.00 órákor
Húsvéti készülődés csoportoknak
- 3-án, kedden** 10.00—15.00 óráig
Számítógépes oktatóprogramok módszertani bemutatója
- 6-án, pénteken**
Kiállítás a Mátyás király tiszteletére kiírt képzőművészeti pályázat munkáiból
 16.00 órától **Tinidiszkö**
- 7-én, szombaton**
Mátyás párbaj döntője Visegrádon, a Jókai és Lánchíd utcai Ált. Iskola csapatai között
- 8—11-én, (vasárnaptól szerdáig)**
Szünidei kerékpártúra a Zempléne
 Előzetes megbeszélés március 29-én 17.00 órákor a jelentkezőknek
- 10-én, kedden** 17.00 órákor
 A vírusok... számítástechnikai előadás

Szaktáborok	Időpont	Térítési díj	Német kezdő (2—4. o.)	jún. 11—22.	1300 Ft
Turisztikai és természetbúvár (5—6—7. o. részére (Parádon))	jún. 24.	1300 Ft	Német haladó (3—4. o.)	jún. 25—júl. 6.	1300 Ft
Óvodások részére	júl. 2.		Színháztábor (3—6. o.)	júl. 30—aug. 10.	1300 Ft
Angol kezdő (nagyis.)	júl. 9—20.	1300 Ft	Számítástechnika (5—8. o.)	jún. 11—22.	1300 Ft
Általános iskolások részére:			Számítástechnika (5—8. o.)	jún. 25—júl. 6.	1300 Ft
Angol nyelvi szaktábor (Parádon)	jún. 8—16.	1300 Ft	Számítástechnika (5—8. o.)	júl. 30—aug. 10.	1300 Ft
Angol kezdő (2—4. o.)	jún. 11—22.	1300 Ft	Vakáció	aug. 6—17.	1000 Ft
Angol kezdő (5—7. o.)	jún. 25—júl. 6.	1300 Ft	Zenés torna (2—8. o.)	jún. 25—júl. 6.	1000 Ft
Angol kezdő (5—7. o.)	júl. 9—20.	1300 Ft	Zenés torna (2—8. o.)	júl. 30—aug. 10.	1000 Ft
Angol haladó (5—7. o.)	jún. 11—22.	1300 Ft	<i>Ifjúsági szakmai programok</i>		
Asztalitenisz (2—8. o.)	jún. 11—22.	1200 Ft	Mentálhigiénés	jún. 17—22.	1800 Ft
Báb (2—4. o.)	jún. 11—22.	1000 Ft	Lovagló	jún. 9—15.	3000 Ft
Főző (3—8. o.)	júl. 9—20.	1200 Ft	Lovagló	jún. 16—22.	3000 Ft
Fürge ujjak (2—7. o.)	júl. 2—júl. 13.	1000 Ft	<i>Intenzív ifjúsági tanfolyamok</i>		
Jazztánc kezdő (5—8. o.)	jún. 11—22.	1200 Ft	Társastánc (1. jún. 18—29., 2. júl. 2—14., 3. aug. 13—25.)		500 Ft
Jazztánc haladó (5—középsík.)	jún. 25—júl. 6.	1200 Ft	Rock and roll (1. jún. 4—16., 2. aug. 13—25.)		500 Ft
Képzőművészet (5—8. o.)	jún. 11—22.	1200 Ft	<i>Szolgáltatások: szakmai program, ebéd, szabadidős programok.</i>		
Karate (2—8. o.)	júl. 9—20.	1200 Ft	Érdeklődni az Otthonban: 20-735, 22-342, 20-172)		
Karate (2—8. o.)	júl. 23—aug. 3.	1200 Ft	Befizetések: 1990. április 17-étől hétfő, szerda, csütörtök 16—17.30-ig.		
Lovagló (4—8. o.)	jún. 11—szept. 1.	1300 Ft			

- 11-én, szerdán**
 Költészet napja
- 12-én, csütörtökön** 10.00 órákor
 Gyermekkaszinó
- 13-án, pénteken** 16.00 órákor
Tinidiszkö
 19.00 órákor
Rocky party
- 19-én, csütörtökön**
Mrozek: Mulatság
 A gödöllői 88-as műhely előadása
 Rendezte: Kaposi László
- 21-én, szombaton** 11 órákor
B osztályos Országos Társastánc Bajnokság az Árpádvárosi Sportcsarnokban
- 25-én, szerdán** 14.30 órákor
Muzsikáló képek... sorozat gyermekhangverseny
- 27-én, pénteken** 16.00 órákor
Tinidiszkö
 18.00 órákor
Mister X (volt Sikk) együttes koncertje

Újdonság!
VIDEOTÓRIUM
 Angol nyelvű videoklub — világsikerű filmek minden héten kedden 19.00 órától

Ajánlat!
LÚTRA KLUB
 Csere-bere minden szombaton 9.00—13.00 óra között az Otthonban.

MŰSORAJÁNLAT

Bábelőadás gyermekeknek:
 A SÓ
 A KOLOZSVÁRI BÍRÓ
 Bemutatta: Az Otthon gyermekcsoportja.
 Műsoridő: 30-40 perc.
 Előadások az Ifjúsági Otthonban csütörtöki napokon.
 Igény szerint előadásokat tartunk a városhoz közeli településeken, peremkerületek, városrészek iskoláiban.
 Szükséges 4 × 8 m-es játékhely.
 Az előadásokért 500 Ft szakköri támogatást, a szállítási, utazási költség térítését kérjük.

MŰSORAJÁNLAT

Csukás—Darvas: Ágascsa zenés mesejáték gyerekeknek
 Bemutatta: a DESZKA Középsíkolas Diákszínpad.
 Rendezte: Krizsik Alfonz.
 Műsoridő: kb. 40 perc.
 Előadások az Otthon Moziban szerdán és csütörtökön.
 Igény szerint előadásokat tartunk a városhoz közeli településeken — iskolában, művelődési otthonban.
 Szükséges: 4 × 6 m-es játékhely.
 A szállítási — utazási költség térítését kérjük.
 Információ: Józsa Katalin.

**KECSKEMÉTI
KATONA JÓZSEF
SZÍNHÁZ**

A nagyszínház épületében

A MILLIOMOSNŐ LÁTOGATÁSA

1-jén, vasárnap 19 ó. (Budai), 3-án, kedden 19 ó. (Páger), 4-én, szerdán 19 ó. (Kiss M.), 10-én, kedden 19 ó. (Gózon), 11-én, szerdán 19 ó. (Törzs), 12-én, csütörtökön 19 ó. (Kada E.), 13-án, pénteken 19 ó. (Németh L.), 19-én, csütörtökön 19 ó. (Nagy L.), 20-án, pénteken 19 ó. (Bessenyei Gy.), 21-én, szombaton 15 ó. (Honthy H.), 22-én, vasárnap 15 ó. (Vízváry M.), 28-án, szombaton 19 ó. (Ódry), 29-én, vasárnap 15 ó. (Gombaszögi E.).

DOKTOR ÚR

6-án, pénteken 19 ó. (Katona J. bem. ea.), 17-én, szombaton 19 ó. (Jávor P.), 8-án, vasárnap 15 ó. (Bérletszünet), 8-án, vasárnap 19 ó. (Jászai M.), 14-én, szombaton 19 ó. (Csortos Gy.), 15-én, vasárnap 15 ó. (Ruttkai É.), 17-én, kedden 17 ó. (Petőfi S.), 18-án, szerdán 17 ó. (Bajor G.), 24-én, kedden 17 ó. (Vörösmarty), 25-én, szerdán 17 ó. (Kabos Gy.), 26-án, csütörtökön 19 ó. (Apáczai Cs. J.), 27-én, pénteken 19 ó. (Blaha L.).

A Kamaraszínházban

CSENDKÚRA

3-án, kedden 19 ó. (Bsz.), 4-én, szerdán 19 ó. (Bsz.), 5-én, csütörtökön

19 ó. (Bsz.), 6-án, pénteken 19 ó. (Bsz.), 7-én, szombaton 19 ó. (Bsz.), 10-én, kedden 19 ó. (Bsz.), 11-én, szerdán 19 ó. (Bsz.), 12-én, csütörtökön 19 ó. (Bsz.), 13-án, pénteken 19 ó. (Bsz.), 14-én, szombaton 19 ó. (Bsz.), 17-én, kedden 19 ó. (Bsz.), 18-án, szerdán 19 ó. (Bsz.), 19-én, csütörtökön 19 ó. (Bsz.), 20-án, pénteken 19 ó. (Bsz.), 21-én, szombaton 19 ó. (Bsz.).

Bábszínház

2-án 10 és 14 órakor: A három kókler, 3-án, kedden 10 órakor: A három kókler, 21-én, szombaton 11 órakor: A három kókler, 23-án 10 és 14 órakor: A három kókler, 24-én, kedden 10 órakor: A három kókler, 25-én, szerdán 10 órakor: A három kókler, 28-án, szombaton 11 órakor: A három kókler.

MN HELYŐRSÉGI KLUB

Április 2.: Hazánk felszabadulása alkalmából kiállítás az üvegtárlókban

Április 9.: 16.00: Videovetítés a költészet napja alkalmából

Április 13.: 19.00 órai kezdettel: Locsolólab

Április 16.: Úrhajózásról; kiállítás az üvegtárlókban

Április 23.: 16.00 Közművelődési délután: előadás a sajtótörvényekről

Minden szombaton video-vetítés 19.00 órától, az étteremben.

Fénymásolást vállalunk A/4: 4,50 Ft, fekete-piros: 10 Ft.

Baráti estek, esküvők, bankettek rendezését kedvező áron, színvonalas kiszolgálással vállaljuk.

PLANETÁRIUM

Pufók UFO-k és egyéb szárnyasok: Április elseji műsor az UFO-król: 1-jén 15 óraker.

Távcsöves bemutatás (csak derült idő esetén): 1-jén 19, 2-án 19, 3-án 19, 4-én 19, 5-én 19, 6-án 19, 7-én 19 és 8-án 19, 28-án 19, 29-én 19 és 30-án 19 óraker.

A csillagok világa: Zenés műsor a csillagok életútjáról, születésüktől halálukig: 2-án 18, 4-én 15, 8-án 15 és 29-én 15 óraker.

A természet ritmusai: Zenés műsor a négy évszak csillagos égboltjáról: 9-én 18, 11-én 15 és 18-án 15 óraker.

Űrszondák a Naprendszerben: Amit már űrszondák felderítettek a Naprendszerből: 15-én 10 óraker.

A Nyúl és a Fiastyúk: A húsvéti tojást tojó tyúk és a húsvéti nyuszi is megtalálható az égen más csillagképek társaságában: 16-án 18 óraker.

Hololézer-show: Látványos lézer és hologram bemutató: 21-én 16 óraker.

Csillagmese — kicsiknek: Játékos gyermekműsor: 22-én 10 óraker.

A Sarkcsillagtól a Dél-Keresztjéig: A csillagos égbolt az Északi Sarktól az Egyenlítőig: 23-án 18 óraker.

Az Univerzum nagy kérdései: Mit mondhatunk mindarról, amit ma a világból ismerünk? 25-én 15 óraker.

Hazánk csillagos égbolta: A hazánkból látható csillagképek és mitológiai vonatkozásaik részletes ismertetése: 30-án 18 óraker.

Csoportokat — előzetes megbeszélés alapján: tel.: 22-994 — bármikorra — bármilyen csillagászati-űrutasítási műsort vagy speciális előadást, tananyaghoz kapcsolódó rendezvényeket is kérhetnek (óvodás és egyetemi szintek között).

MIT, HOL, MIKOR?

Katona József Múzeum (Bethlen krt. 1. T.: 20-833)

Őseimbek, fejedelmek, jobbágyok — régészeti kiállítás.

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—13 óráig és 14—17 óráig.

Kecskeméti Képtár (Cifrapalota, Rákóczi út 1. T.: 21-776)

A XIX—XX. századi magyar képzőművészet

— Kecskeméti Művésztelep

— Mednyánszky László (1852—1919)

Farkas István (1887—1944)

TÓTH MENYHÉRT-életmű-kiállítás

A két világháború közötti magyar festészet

NAGY ISTVÁN (1873—1937)

„MADE IN HUNGARY” 1885—1919. A formatervezés kezdetei Magyarországon — időszaki kiállítás.

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—18 óráig, illetve kedden 12—18 óráig.

Magyar Naiv Művészek Múzeuma (Gáspár A. u. 11. T.: 24-767)

A képzőművészet vadvirágai — állandó kiállítás

Ráczné Kalányos Gyöngyi festményei és Oláh Jolán szobrai

— időszaki kiállítás.

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—17 óráig, illetve kedden 12—17 óráig.

SZÓRAKATÉNUSZ Játékmúzeum (Gáspár A. u. 11. T.: 20-332)

Játék és ünnep — állandó kiállítás.

Játék és gyermek a képzőművészetben — időszaki kiállítás.

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—18 óráig.

Orvos- és Gyógyszerészettörténeli Múzeum (Kölcsey u. 3. T.: 29-964)

Két évszázad orvos- és gyógyszerészettörténeli emlékei Bács-Kiskun megyében.

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—18 óráig, illetve kedden 12—18 óráig.

Kecskeméti Iskolatörténeli Múzeum (nyomási iskola, Úrrét 242.)

A kecskeméti iskolák évszázadai — állandó kiállítás.

Pedagógusok arcképcsarnoka (1877—1927).

Nyitva: hétfő és vasárnap kivételével, naponta 9—13 óráig.

Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára (Szabadság tér 7.)

Nyitva: keddtől péntekig, 9—16 óráig.

Dunamelléki Református Egyházkerület Egyházművészeti Múzeuma

(Szabadság tér 7., Villám István utcai bejáró).

Nyitva: hétfő kivételével, naponta 10—18 óráig.

A Magyar Népi Iparművészet Múzeuma (Serfőző u. 19/A. T.: 27-203)

Állandó kiállítás.

Nyitva: hétfő és kedd kivételével, naponta 9—17 óráig.

Leskowsky Albert hangszergyűjteménye (Jókai tér 2.)

Nyitva: péntek, szombat 9—17 óráig.

MTA Földrengészvizsgáló Múzeuma (Jókai tér 2.)

Nyitva: péntek, szombat 9—17 óráig.

„Bozsó-gyűjtemény” (Klapka u. 34. T.: 24-625)

Nyitva: péntek, szombat, vasárnap 10—18 óráig.

**SZAKSZERVEZETEK
"TÁNCICS MIHÁLY"
MŰVELŐDÉSI KÖZPONTJA**

Szakköreink!

Ifjúsági bélyeggyűjtő:

szombaton 8.30—11.30 óráig

Numizmatika:

szombaton 9—12 óráig

Fotó:

hétfőn 17 órától

Díszítőművészt:

hétfőn 16 órától

Tanfolyamok:

Kedző varró:

hétfőn, csütörtökön, pénteken 16—20 óráig

Haladó varró:

kedden, ill. szerdán 16—20 óráig, szombaton 8—12 óráig

Haladó Rock and Roll

szombaton 12—14 óráig

Akrobatikus Rock and Roll (a csoport tevékenységét az OTP—Bank támogatja) pénteken 19—21 óráig, szombaton 10—12 óráig

„Imre Gábor” nyugdíjasklub (Szilády K. u. 6.)

Április 3-án a Bozsó-gyűjtemény megtekintése

Április 10-én Tere-fere (közben ünnep előtti vásár)

Április 17-én Milyen a vérnyomása? Dr. Kuczka Mária előadása

Április 24-én Nostalgiavideo: Péntek Rézi Minden szerdán CSÍK Táncház! (Az ifjúsági Közösségi Letéti Számla támogatásával) 19 órától.

Minden csütörtökön 18—20 óráig a „Táncos Péter” Citera és Népdalkör Egyesület foglalkozása.

SZÓRAKATÉNUSZ

Április 1-jén, vasárnap délelőtt 10—12 óráig: **FORDÍTOTT NAP**

Április 7-én, szombaton 10—12 óráig: **HŰSVÉTI LAPOK NYOMTATÁSA**
10—12 óráig: **GYÖNGYFÜZÉS**
14.30—17-ig: **APRÓK TÁNCA**

Április 8-án, vasárnap 10—12 óráig: **RAJZOLJUNK MESÉT!**
10—12 óráig: **NEMEZELÉS**

Április 14-én, szombaton 10—12 óráig: **TOJÁSÍRÁS**
10—12 óráig: **BÁBKÉSZÍTÉS**
14.30—17-ig: **APRÓK TÁNCA**

Április 15-én, vasárnap: a múzeum és a műhely zárva tart!

Április 16-án, hétfőn: a múzeum és a műhely zárva tart!

Április 21-én, szombaton 10—12 óráig: **BATIKOLÁS**
10—12 óráig: **KÖRJÁTÉKOK**
14.30—17-ig: **APRÓK TÁNCA**

Április 22-én, vasárnap 10—12 óráig: **ORIGAMI** (papírhajtogatás)
10—12 óráig: **„MESE, MESE MÁTKA...”**

Április 29-én, vasárnap 10—12 óráig: **AGYAGOZÁS**
10—12 óráig: **PAPÍRCIRKUSZ KÉSZÍTÉSE**

Április 30-án, hétfőn 10—12 óráig: **NEMEZELÉS**

A múzeum látogatása gyerekeknek: díjtalan; felnőtteknek: 10 Ft; nyugdíjasok és katonák részére: 5 Ft. Csütörtök díjmentes nap! A műhelyfoglalkozások díja, hatéves kortól: 15 Ft. Bérlet is váltható, melynek ára: felnőtteknek: 200 Ft, gyerekeknek: 120 Ft.

A SZÓRAKATÉNUSZ Baráti Köre április 3-án, kedden délután 15 órakor tartja újabb összejevetelet. „Tavaszi leányjátékok és -szokások” címmel Tátray Zsuzsa, az MTA Néprajzi Kutatócsoportjának főmunkatársa tart előadást.

KECSKEMÉTI SZEMLE. A Kecskeméti Városi Tanács havonta megjelenő lapja. Felelős szerkesztő: Ballai József. Kiadja: a Bács-Kiskun Megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Preiszinger András igazgató. Készült a Petőfi Nyomdában, Kecskemét, Külső-Szegedi út 6. 6001. Felelős vezető: Birkás Béla vezérigazgató. HU ISSN 0236-5510. A nyomdai megrendelés száma: 20182. A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét, Szabadság tér 1/A. Telefon: 27-611. A lap ára példányonként 12 forint, egy évre 144 forint. 90. 20182 Petőfi Nyomda, Kecskemét

HELYZETJELENTÉS A FOCIPÁLYÁKRÓL

**NB II.: Fogyva bár,
de törve nem...**

A Kecskeméti SC-hez a nyáron visszatért Pataki Tamás, és ősz végére a negyedik helyre vezényelte a kék-fehérek NB II-es gárdáját. Az előző bajnokságban elért tizedikhez képest ez föltétlenül előrelépésnek számít. Más kluboknál ilyenkor magasra szökik a fociláz, ám Kecskeméten, mint sok más az életben, egészen másként van. A kék-fehérek szakosztályvezetése néhány nappal a rajt előtt szurkolói ankétot szervezett. A találkozó hű jegyzőkönyve: kezdődött 17 óra 10 perckor. Részt vettek: három vezető, két játékos, két újságíró és hét szurkoló. A sporttalálkozó 18 óra 08 perckor be is fejeződött. . .

Ha adnánk a látszatra (nem vennénk figyelembe azt, hogy nem volt semmiféle hírverése az eseménynek, továbbá az orkán erejével süvítő szelet), akkor azt állapíthatnánk meg: városunkban senkit sem érdekel a labdarúgás, kivéve azt a néhány nyugdíjast, aki pusztán jelenlétével és érdeklődésével az edzéseken is kitünteti kedvenc együttesének játékosait.

A családias légkör nem lelkesítette túlságosan a jelenlévőket, így — érthetően — nehezen indult a beszélgetés. Előzetesen *Polyák József* (Öcsi) beszélt a téli készülődésről, a csapat helyzetéről:

— Nagyon nehéz időket élünk, a klub és a szakosztály gazdasági helyzete aggasztó. Nemrégiben még tizenegy játékosunknak nem volt állása, s tulajdonképpen annak is köszönhető a meg-

oldás, hogy többen eltávoztak tőlünk. Összesen tizenöt felnőtt labdarúgó van a keretben, mellettük öt-hat ifjúsági játékos vár bevetésre.

A rövid bevezető után várták a kérdéseket az egyesület képviselői. Szerencsére a szurkolók nem burkolóztak az érdektelenség homályába, kérdeztek bőségesen: Hogyan lehetséges a gyenge idegenbeli szereplés? Hova várják a tavasz végére a csapatot, az első hat, vagy az első két helyek valamelyikére? A válasz megadása *Pataki Tamás* vezetőedzőt illette.

— Valóban gyengén szerepeltünk az ősszel idegenben, mindössze két döntetlent értünk el, nyernünk nem sikerült. Egyet azért higgyenek el nekem: sehol sem játszottunk alárendelt szerepet, minden ellenfelünkkel partiban voltunk. Mégis minek tudható be a harmatos eredmény?

A nyíltságos taktikánknak! Mi idegenben sem változtattunk a harcmódon, vendégként sem álltunk be védekezni. Nem népszerű dolog a balszerencsére hivatkozni, de két debreceni, valamint a salgótarjáni meccsen is az utolsó pillanatban kaptunk gölt, ezzel elúszott három pontunk. . .

A mester szavait két játékos egészítette ki. *Erdei Sándor* kapuvédő:

— Valóban nem játszottunk mást vidéken sem, mint amit a szurkolók a Széktói stadionban megszoktak tőlünk. Ennek ellenére hazai környezetben valamennyi meccsünket megnyertük, míg idegenben nem jött össze. Nincs olyan játékos a csapatban, aki rutinjával, szervezőképességével a kritikus pillanatokban átvenné a marsallbotot. Sajnos, minden alkalommal megvolt a gárda ügyeletes hibázója: hol én, hol más, nem akarom továbbdobni a labdát — vallott a népszerű portás. Gondolatait továbbfűzte *Kiss Ferenc* csapatkapitány:

— Sok csapatban játszottam már, de ennyire élesen még sehol sem lehetett kettéválasztani az idegenbeli és a hazai mérleget. Az az érzésem, hogy itthon harmincnyolcvan százalékkal jobb

teljesítményre vagyunk képesek, egyszerűen azért, mert a saját szurkolótábor előtt léphetünk pályára. Én amikor meglátom a nézőteret, a csodálatos pályát, egyből feldobódom. Idegenben mindennel megpróbálkozott a mester, játszottunk három csatár három középpályással, aztán két csatár és négy középpályás került a kezdő csapatba, nem javult az eredményesség. A két debreceni mérkőzés után az ellenfél edzői úgy nyilatkoztak, hogy nem ők nyertek, hanem mi veszítettünk. Ám ilyenkor már hiába jön a dicséret...

A szurkolók egyből lecsaptak Erdei szavaira s megkérdezték: ki lesz ta-

vasszal az irányító, a kar-mester? Pataki felelt meg a kérdezőnek:

— Nem szeretnénk egy emberre építeni a csapatot, másként próbáljuk megoldani a problémát. Ha egy játékos irányít, akkor az ellenfél ráállít egy védőt, és végünk. A három, esetlegesen a négy középpályás kapja feladatként az irányítást, kisebb-nagyobb részt vállalnak belőle.

A rajt előtti előkészületi mérkőzéseken a szurkolók nem látták a pályán Tóth Csabát, Durucskót, Málíkot és Nagy Zsoltot sem. Mi van velük?

— Tóth Csaba esete kívánkozik az élre. Rúgást kapott, elment az orvoshoz.

Gipszbe tették a lábát, csonthártyagyulladás állapítottak meg. Öt hétig nem edzett, újramezdte, csak fájt a lába. Újraröntgenezték, s ekkor állapították meg az igazi bajt: eltört annak idején a lába, össze is forrt, de Csaba hosszú ideig ismét a pályán kívülre kényszerült. Ő a csapat gólgyárosa, nagy szükségünk lenne a játékára, de most még ötvenszázalékos edzettségi állapotban van. Durucskó az ősszel többször sérültet jelentett, aztán elég hosszan épült föl. Meguntam, kihagytam a csapatból. Ő a télen bejelentette, hogy nem tudja vállalni az NB II-es terhelést, és hazament Gyomára. Málíkot és Nagy Zsoltot a Po-

Kiss Ferenc vezeti a labdát.

lyák Öcsi mondja el inkább — válaszolt Pataki Tamás. Újra a szakosztály vezetőjén a sor.

— Málik egyik napról a másikra bejelentette, hogy befejezi a játékot. Egy keddi értekezleten Tamás megbírálta a játékát, erre abba hagyta a focit. Próbáltam rábeszélni, hogy másítsa meg az elhatározását, ám ő a háromnapos gondolkodás után is kitartott a terv mellett. Nagy Zsoltot behívták katonának, sajnáljuk, mert jó kapus, lehetett rá számítani. Helyére Tasnádi érkezett, Miskéról.

Az újságíró is kíváncsi volt. Többek közt arra,

hogyan miként tevékenykedik a szakosztály gazdasági vállalkozása, ki vezeti, milyen hasznot hoz a konyhára?

— Hájer Sanyi, egykori labdarúgónk vezeti, tavaly hét hónap alatt közel egymillió forint tiszta hasznot hozott. Csordás Feri, a technikai vezetőnk, aztán az idősebb labdarúgók közül Hofmeister és Nagy Jancsi segít be a munkába. Az idén még jobb eredményeket várunk a vállalkozástól, bővíteni szeretnénk, nincs megfelelő helye sem a tevékenységnek — hallottuk Polyáktól. Közéltett a találkozó vége, kimerültek a szurkolók. Ám a választ még nem kapták

meg: mit várhatnak a tavasztól, hol végez a csapat?

— A dobogóra is fölkerülhetünk, de a terv változatlanul az első—hatodik helyek valamelyike. Harminc pont megszerzése a cél. Úgy érezzük, ez elég lehet a dobogóhoz is.

□ □ □

Így zajlott le a KSC idényelőtti szurkolói ankétja. Mire a Szemle megjelent, addigra sok minden kiderül: egy hónappal a rajt után is áll-e még az, amit a vezetők, edző, játékosok mondtak? Meglesz-e a dobogó...?

Rajtmár István

NB III.

Jó lenne ismételni!

Az NB III. Alföld-csoportjában játszó Kecskeméti TE őszi szereplésében még a legkényesebb ízlésű futballszurkolók sem találhattak kivételmentet. A bajnokság első felvonásában rajt—cél győzelmet arattak, és a kupában csak a tavalyi bajnok Bp. Honvéd tudott „megálljt” vezényelni a kecskemétieknek.

Vajon bírják-e ezt a tempót a játékosok a tavaszi folytatásban is? — találgatták a lila-fehér hívek. — A listavezetőre jobban odafigyelnek majd az ellenfelek, mindenki őket szeretné legyőzni.

Sz. Tóth Antal edző ütőképes, jó csapattal akart nekivágni az új szezonnak, ezért kemény alapozást rendelt el. Tisztában volt vele,

hogyan mennyit és milyen minőségben kell dolgozni a dobogós hely megtartásához. Január elején még minden a terv szerint alakult. Később azonban a húszas keret szép lassan kezdett fogyatkozni, és példátlan sérüléshullám szaporította a ráncokat az edző homlokán. Gál lovaglóizom-húzódást szenvedett, Nagy Lajost térszalagszakadással műtötték, Berki lá-

bára gipsz került, Kátaiéra pedig cinkcsimzma. Közben az NB I-es Rába kivetette hálóját a KTE két játékosára, Endrére és Forgóra. A fiúk több közös edzésen és barátságos mérkőzésen léptek pályára a dunántúli stadionban. „Tehetséges labdarúgók, továbbra is rajtuk tartjuk a szemünket” — mondták az élvonalban jelenleg csak epizódszerepet játszó györiek.

Röviddel az NB I-es kiruccanás után Forgó is a maródiak listájára került, és a már sorozatban zajló előkészületi találkozók az ellenfél támadója helyett csak a pálya melletti korlátot fog-

A csapatépítés folytatódik.

hatta. A tehetséges fiatalok, akik idáig hiába mocorogtak a kispadon, most játék-lehetőséget kapva, végre felállhattak onnan. A keret még annyiban változott, hogy Boronkai és Lipók kibújt az angyalbórból és csatlakoztak a többiekhez. Utóbbi teljesítménye úgy megnyerte a vezetők tetszését, hogy az első fordulóban már kezdőemberként számolnak vele.

A kényszerűségből felfogatott együttes edzőmunkázesei váltakozó sikerrel követették egymást. Volt, hogy szemre is szép focit produkáltak, és rúgták a gólokat. A következő találkozón meg — az összeszokottság hiá-

nya miatt — csak nyomozták egymást és a labdát.

Közben a tavaly Kecskemétre költözött Alföldcsoport versenybizottsága a Zimay L. utcában törölgette verejtékes homlokát. Már vagy a nyolcvanadik variációt dolgozták ki a tavaszi sorsolásra, de még ekkor sem stimmel minden. A két kecskeméti csapatnak el kell kerülnie egymást. A Miske a Kalocsával ellentétes sorsolást szeretne. A bajnokságnak a többi öt NB III-as csoporttal azonos időben kell befejeződnie. Végre felszállt a fehér füst, és a KTE a nyitányra mindjárt egyik legnagyobb ellenfelét, a H. Bem SE gárdáját kapta. Így,

leszerelések, bevonulások táján, mint minden honvédcsapat, a ceglédi is „sötét ló”. Ahhoz, hogy a lábadozó kecskeméti játékosok önbizalma visszatérjen, sikeres rajtot kell venni. A mester bízik a jó szereplésben, és a végelszámolásnál az első négy közé várja a „fiat”. Szeretné bebizonyítani, hogy a döntő többségében saját nevelésű, kecskeméti játékosokkal is lehet eredményt elérni. Ennek pedig nemcsak a lila-fehér szurkolók — akik, remélhetőleg, a tavasszal minél nagyobb számban osztják majd a lelátón az igazságot —, hanem az egész magyar labdarúgás is hasznát látná.

Szabó Etelka

ÍGY „VÁLASZTOTTAK” 30 ÉVE TANÁCSSELNÖKÖT

Importált városvezetők

„Vegye tudomásul a vébé!”

Nagyt téved, aki azt gondolná, hogy Kecskemétet csak megrabolták történelmünk legsivárbabb korszakában. Elvették ugyan a város ősi intézményeit, megszabadították az elődök áldozatkészségéből vásárolt földektől, katonákat telepítettek híres iskolájába, hivatalokat csináltak a legszebb lakásokból, üldözték vagy háttérbe szorították legtehetségesebb fiait, de adtak tanácselnököt.

Miután Tóth Lászlót felsőbb parancsra kipenderítették, egy fővárosi munkást ültettek helyébe, akit egy máig is rossz emlékü, durva ceglédi káder követett. 1956 nyarán őt Nagymarosi Kálmán, egy jó svádájú fővárosi mozgalmi ember váltotta fel. Hamar nyilvánvalóvá vált a jó kedélyű, a jó ételeket és a női igeneket kedvelő tanácselnökről, hogy nehezen birkózik meg az adott tennivalókkal. Szó ami szó, Nagymarosít barátai sem vádolhatták kezdeményező-készséggel, de hagyta dolgozni embereit.

Bár a városban nyílt titok volt, hogy a megyei főnökök úgy kedvelik a viszonylag hamar hízásnak indult városi tanácselnököt, mint eb a macskát, mégis váratlanul hatott leváltása. Nagymarosi Kálmán gyors menesztésére, 1960. október harmadikára *rendkívüli végrehajtó bizottsági ülést* hívtak össze. A megyei tanács elnöke eredményesen közölte: „úgy határoztak, hogy Nagymarosi Kálmán elvtársat a megyei tanács apparátusába helyezik át, ahol az építési osztály vezetésével lesz megbízva. Hosszú és alapos megfontolás után határoztuk el, hogy *funkciójáról Nagymarosi Kálmán le fog mondani. Ezt a vébé vegye tudomásul*”.

A kiszemelt új elnök, Kovács

*Mihály jelenléte sejtette, hogy miért távolították el azon kívüli eljárással Nagymarosít, nem vesztegették az időt a látszat megőrzésével sem. A megyei tanács ugyanis — még a vébé (formális) döntése előtt — kikérte volt munkahelyéről az egykori kecskeméti tüzoltó fiát, aki *azelőtt sohasem dolgozott sem Kecskeméten, sem a közigazgatásban*. Mit számított mindez, amikor — mint Dallos Ferenc hangsúlyozta — Kovács Mihály kommunista?*

A jellegtelen ifjabb Kovács Mihály maga sem gondolta, hogy egy alkalmi megbízatás *majdnem nagy embert* csinál belőle. A Földművelésügyi Minisztérium megbízásából irányította az 1959 őszén rendezett Hírös Napok előkészületeit. Mivel suba a subához, guba a gubához, elsősorban a *megyei főnökökkel* tárgyalt az adódó ügyekben.

Kinek jutott az eszébe, hogy „ez az ember kell nekünk”? Senki sem büszkélkedett az ötlettel. Mivel a vébé „belenyugodott a döntésbe”, Kovács Mihály azonnal megkezdte a megye által meghatározott legfontosabb feladatok — a köztisztaság javítása, a társadalmi munka szélesítése, az emberek lelkesítése, a mezőgazdaság átszervezésenek gyorsítása — végrehajtását. Fájdalom, képességeiről

nem győződhetett meg a város lakossága, mert hajsza! potytyant a levesbe.

*November 10-én újra átballagott Dallos Ferenc a cifra tanácsházára. Bejelentette: Kovács Mihály visszalépett. Bár kerülgette, mint macska a forró kását a nagy reményű elnök (jelölt) váratlannak tűnő döntését, mégis kénytelen volt bejelenteni: „személyével kapcsolatban bizonyos problémák vetődtek fel”. *Lezáratlan ügyek maradtak volt munkahelyén*. Vagyis kellő tájékozódás nélkül ültettek volna a város nyakába egy vezetésre alkalmatlan embert. Mindezek ellenére két vébétag is köszönte a megyei tanács vezetőinek, úgymond, körültekintő ügyintézését. Csupán az akkori vébétitkár, dr. Mező Mihály mert utalni arra, hogy a megyeszékhelyen sokan kedvelték Kovács elődjét, Nagymarosít.*

Természetesen a szokott módon határoztak a hogyan továbbról. Készségesen tudomásul vette a vébé, hogy a „kádereket vidékre” akció során Kecskemétre helyezett Sántha Lajost kell megbízni, elnökhelyettesként, az elnöki teendők ellátásával.

„Ezt a csapást nem érdemelte meg Kecskemét”, mondta Tóth László Várady Józsefről, a Beretvási pincéréről, a város első demokratikus, a megszálló orosz egységek parancsnoka által kinevezett polgármesterről. Ő 46 napig ültetett Kada Elek egykori irodájában.

Kovács Mihály ennyi ideig sem elnökölhetett a főtéri palotában. Szomorú évek szomorú rekordere.

Heltai Nándor

Kereskedelem, vendéglátás

1663. nov. 12. „Az egész tanács, a tizedesek és mind az egész városnak lakói a város házánál lévén végzést hoztak a kereskedelemről, hogy adóját, költségét kiteremteni és ez után élni tudjon” az az itt adózó kecskeméti polgár, aki alkalmilag vagy rendszeresen kereskedik.

1679. aug. 21. Gróf Kohári István Kecskemét földesura jóváhagyja a kálvinisták templomépítési szándékát, intézkedik megfelelő területről, a város történetében először szanalást rendel el. Elrendeli, hogy „az kiknek boltok, házak és épületek volna”, kapja meg „a Város javaiból a bölcs szerinti értékét”. Tehát már önálló kereskedések voltak a városközpontban.

1701. Szigorú büntetéssel próbál rendet teremteni a tanács a kurtakocsmákban. Ha részegét találnak valahol, megbüntetik az italozót és a kocsmáros.

1708. máj 12. Kompániaszerződést kötnek egymás megsegítésére a Kecskeméten letelepedett görög kereskedők.

1721. aug. 25. Új egységget kötött a város tanácsa a görög kereskedőkkel. Eszerint 20 bolt tarthatnak fenn.

1749. A tanács feljegyzésekben többször szerepel Simon Mihalovics caffè-főző.

1790 körül nyitotta meg Czollner Mihály híressé vált vaskereskedését. Gyorsították a kertészet fejlődését a nála vásárolt művelési eszközök.

1795. Serház épült a Mária-városban.

1790. Már várta vendégeit a kőfallal kerített Sas (Arany Sas) vendéglő és fogadó, az SZTK régi épületének helyén.

1846. márc. 1 A tejpiacon megnyílt Kecskemét sokáig egyik legforgalmasabb üzlete, a Gyenes-féle fűszerbolt.

1840. Átépítették az Arany Sas, ettől kezdve Cserepesként

emlegetik a város legnagyobb fogadóját.

1853. Vahot Imre Kecskemét-leírásában három vendégfogadót említ: a Postasípót (a Meszöv-székház helyén), a Bakkot (Kecs-két) és Koglerházit. Hivatkozik a Korona kávéházra.

1856. Megnyitja új, földszintes vendégfogadóját a Nagykőrösi utca elején idősebb Beretvás Pál.

1871. Emeletet építettek a Beretvársra, amely számos híres embernek adott kellemes szállást.

1878. Fölépült a református egyház bazára, a mostani Liberté kávéháznak és a Pusztatoristnak helyet adó épület.

1880. A régi városháza épületében nyitotta meg Kecskemét legnagyobb fűszerüzletét Nyirády László.

1895. A kiadott városi címtár 634 kereskedő és vendéglátóipari céget sorol fel. A kocsmárosok, vendéglősök vannak a legtöbben, 100-an. A szatócsok száma: 86, a henteseké 48, a gyümölcskereskedőké 47, a fűszer- és vegyeskereskedőké 17.

1896. Megnyílt a Rooyal étterem és szálloda.

1898. május Kerékpárüzletet nyit Löwy Soma.

1900. Mitsek Géza megalapította a Drogéria az aranykereszthez című üzletét; elsőként alkalmazott mozgó reklámbukabukát.

1939. jan 5. Fodor István megnyitotta önálló üzletét a Wesselényi utcában.

1949. nov. 7. Megnyílt a Állami Áruház. Két év múltán bővítették, nyitották össze a régi kisebb üzleteket.

1950. május 23. 22 bolttal megalakult a Kecskeméti Kiskereskedelmi Vállalat.

1958 tavaszán a megyében először vezették be az önkiszolgáló formát, a volt Gáspár András utcai volt élelmiszerboltban.

1959 elején még csak 3 hűtőgép segíti a lakosság ellátását a kecskeméti élelmiszerüzletekben.

1960. jan. 1-jén. szakosodott a megye kereskedelmi hálózata. Kecskeméti központtal működött a Bács-Kiskun Megyei Élelmiszer-Kiskereskedelmi Vállalat.

1963. jan. 1. Felavatták az akkor egyesek által túlságosan is előkelőnek, fényűzőnek tartott Aranyhomok Szállót.

1969. Az IBUSZ fizetővendég-szolgálatot szervez, elsősorban városközponti lakásokra, szobákra alapozva.

1971. Felavatták a vidék egyik legnagyobb élelmiszer-áruházát a Május 1. téri Univer élelmiszer-áruházat.

1971. ápr. 3. Átadták az első, városban működő szövetkezeti áruházat, az Alföld Áruházat, Kecskemét új főterén.

1973. dec. 31. Megnyílt a Magyar—Szovjet Barátság Termelőszövetkezet Szélmalom csárdája.

1975. nov. 5. Megnyílt a széchenyivárosi ABC.

1983. február A Vízmű Vállalat a korábban nyitott kemping után szállodával is növeli bevételeit, segíti az idegenforgalmat. (Szauna).

1983. dec. Új épületébe költözött a vidék egyik legnagyobb állami áruháza, a kecskeméti Centrum. Ez az első mozgólépcsős üzlet.

1986. Gyorsan népszerűvé vált az új Három Gúnár fogadó.

1986. Új árusítási forma: a Piért Vasút utcai diszkontárúháza.

1987. Elkészült a Vízmű Vállalat szabadidőközpontjában a Tó vendéglő, a hozzá tartozó reprezentatív étteremmel.

1988. Kialakul a Szigma Vállalat Batthyány utcai „üzletosra”

1988. Új épülettel bővül a Három Gúnár.

Másmilyen fiatalok

**Több hullámban érkeznek nők, férfiak, fiatalab-
bak, és idősek. Az arcokon vasárnapi ünnepélyes-
ség. És még valami, amit legszívesebben fénynek
neveznék, de igazában nem tudom meghatározni.
Egy bizonyos: csak boldog szerelmesek és hívő
emberek arcát láttam még ilyennek. A református
parókiára érkezők a vasárnap reggeli istentiszte-
letről jönnek — íme a magyarázat. Azok is belép-
nek az előtér ajtaján, akikre várok: néhány fiatal.
Ők másmilyen fiatalok, mint akit a közvélemény
mai fiatalnak nevez. Ennek alakjába „belefér” az
útszéli huligánságtól a melegszívűségig sok min-
den, ezt tudjuk, de egyvalamit sosem hallottam
még róla állítani: hogy vallásos Vajon ezek a más-
milyen fiatalok miképpen tudják maguktól távol
tartani a sekélyességet?**

Örök hűség?

Az egyik tanteremszerű helyiségbe vonulunk beszélgetni. Csósz Győző (24 éves) a magnetofongyárban technológiafejlesztő üzemmérnök, Szabó Mária (22 éves) a tanítóképző végzős hallgatója, Zilahy Kálmán (20 éves) rádió- és tv-szerelő tanuló a 623-asban, Urbán Zsuzsa (17 éves) harmadikos a Bólyai gimnáziumban, Csontos Lajos (21 éves) pedig a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola Számítógéptechnikai Intézetben végez az idén. Megtudom tőlük, hogy ahol vagyunk, ott az istentisztelet alatt valamilyen lelkesfeleség a kisgyerekekkel foglalkozott; vasárnap délelőttönként a gyülekezet legkisebb tagjaitól a legidősebbig mindenkit várunk valahová, kit a templomba, kit a gyermekfoglalkozásokra. Becslés szerint a város népességének egyötöde református, rendszeresen mintegy két és fél ezren támogatják adománnyal felekezetiüket.

— A hitet nem lehet bele-

nevelni az emberbe — mondja Csósz Győző, a gyerekek programját érintve. — Én is jártam gyermekkoromban ezekre a foglalkozásokra, s nagyon jók voltak, hogy úgy mondjam, a vallási műveltség alapjainak az elsajátítására. De már kihaladtam a serdülőkorból, amikor személyesen megszólított az úr. A hitem forrása tehát nem a neveltetés, bár természetesen köze van hozzá.

— Mit jelent az ön számára a hite?

— A magam önző mivoltából ki tudok lépni azáltal, hogy Jézustól új életet kaptam. Másként tekintek az emberekre. Például készte-
stést érzek arra, hogy a tudást, amit megszerztem, megszerzek, átadom másoknak, önzetlenül.

— Tudják a munkahelyén, hogy hívő ember?

— Nem hagytam rejtve a meggyőződésemet. Olykor vitatkozunk is, a mindennapi élet problémáiról. Nekem, Krisztus követőjének más a véleményem például a párválasztásról is, mint a

nem hívő munkatársaimnak. Van köztünk, aki a szexre úgy gondol, hogy az paráznaság. Az én számomra ugyanez azt is jelenti, hogy semmi olyan kapcsolatra nem lépek, amelyről tudom, hogy nem Isten készítette nekem. Vagyis a jövődöbelimre úgy gondolok, már ismeretlenül is, hogy nem csalom meg. Hiszem, hogy Isten a maga idejében meg fog ajándékozni bennünket egymással.

— Örök hűség? Vajon a válási statisztikákban hívő emberek nem szerepelnek?

— Bizonyára igen, de ez engem nem ingat meg. A válás tudatlanságából fakad. Előbb házasodnak össze, mint Isten rendelését megismernék. Számomra a jövődöbelim Isten tökéletes ajándéka.

— Szőke, barna, esetleg vörös? És csak várni kell?

— Értem, mire céloz. Természetesen van az embernek egyéni ízlése, ideálja, de hiszem, hogy Isten olyat rendel majd mellém, akit teljes egészében el tudok fogadni. A testi és a lelki valósága számomra nem válik ketté.

Hazug helyett igaz ember

— Amikor kicsi voltam, a nagymamám engem is elhozott a gyermekórákra — kezdi a maga történetét Szabó Márta. — De ez nem sokat jelentett. Magamhoz veszem az úrvacsorát, és minden meg van bocsátva, hiszi a piszi, gondoltam akkor. Aztán középiskolás koromban egyszer hatalmába kerített a bűntudat, megbántottam valakit, akit nagyon szerettem. Hazudtam

neki. Elkezdtem a bűn kérdésén gondolkodni. Úgy éreztem, most már ennyi a nevem: hazug ember. Ekkor találtam magam szemben Jézus keresztyével, az ő vére lemosta rólam a hazugságot. Amikor elfogadtam őt élő megváltómnak, új élet költözött a szívembe.

— A hétköznapiakon, az indulatos világban könnyű vigyázni a magas mércére? Könnyű a hithez hűen viselkedni?

— Ha szeretjük Krisztust, nem akarunk neki szomorúságot okozni. Ugyanakkor mi is emberek vagyunk, indulatokkal, törekvésekkel, félelmekkel. Például egy vizsgán könnyebb lenne puskázással átmenni, de . . .

— A puskázás is bűnnek számít?

— Nincsen kicsi vagy nagy bűn. Vagy megsértem azt az értékrendet, amelyet Isten elénk állított, vagy nem. Egy laza káromkodás, kis csalás a vizsgán épp elegendő ehhez.

— A lányok hogyan tekintenek a párvalasztásra?

— Én azt hiszem, hogy Istentől fogom ajándékba kapni a páromat.

— Tehát akkor apróbb női fogásokkal, csinosított frizúrával stb. nem szükséges ennek a tökéletes ajándéknak élébe menni?

— A Biblia szerint a férfinak kell az első lépést megtennie a társa felé. Nekünk tartózkodóbbnak illik lennünk. Meg kell várnunk ezt a lépést. Ez harcot jelent a mai világban mindannyiunknak, belső harcot.

„Ahogy csillogott a szeme”

Zilahi Kálmánék családjá 1527-ig vezeti vissza eredetét, s már a reformáció kezdetén csatlakoznak a felekezethez Apja presbiter. Azt vallja, hogy kis- és közép-

korában nem vette komolyan az Istennel való kapcsolatot. Két évvel ezelőtt kezdett eljárni a református fiatalok összejöveteleire — hetenként többször is találkoznak — és attól kezdve mélyült el a hite.

— A hívő ember azt vallja, hogy Isten szeme mindig, élete minden pillanatában rajta van, a gondolatait sem tudja előle elrejtteni. Nem zavarja ez? Nem fél?

— Hogy ránk figyel Isten, az jó, mert sosem vagyunk egyedül — mondja a leendő tv-szerelő.

— Az iskolában tudják a srácok, hogy vallásos, istentiszteletre jár?

— Csak a közelebbi barátaim, de nem azért, mert titkolnám. Az ember nem mindenkinek beszél a legbensőbb ügyéről. Ami az előbbi kérdést illeti, az istenfélelem fogalma megtalálható a vallásunkban. Istent félni annyit jelent, mint tisztelni, szeretni, bízni benne — a bűnt pedig gyűlölni.

— Én ateista családban nevelkedtem — közli Urbán Zsuzsa. — Egy szerelemszeminarium alkalmával jöttem el ide először, mert itt ilyesmi is szokott lenni. Én valahogy még félúton vagyok . . . Volt egy gyerek a suliban, ő már elindult az istenhez vezető úton. Vitakoztunk. Milyen hülye ez a gyerek, hogy vallásos, gondoltam; segíteni kell neki, hogy kimásszon a pácából. Nem tudtam elfogadni Isten létezését, észérvekkkel ezt nem lehet alátámasztani. Ahogy csillogott a szeme, ezzel rám nagy hatást gyakorolt. A végén úgy éreztem, már én szorulok segítségére. Egyszer csak érezni kezdtem: Isten húz magához . . . Aztán kórházba került az apukám, az intenzív-re. Azt gondoltam, Istenhez

kell fordulnom, mert csak ő segíthet. És segített, apu meggyógyult. A nehéz napokban éreztem: valaki, egy erő velem van, aki szeret engem, és figyel rám.

— Azt említette, hogy még csak félúton van.

— Igen, még sokszor elbizonytalanodom. Imádkozom, kérem, ne hagyjon el; ott van velem, de a létét nem mindig tudom felfogni. Próbáltam már a vallás mibenlétét megfejteni. De se logikai, se pszichológiai módszerrel nem sikerült. Isten létezését csak hittel lehet elfogadni. A lefelé húzó köveket le kell rakni, nem kell fontosnak tartani, az elbizonytalanító kérdéseket, ha szűkségem van Istenre.

— Ha egy csinos lány azt mondaná, szívesen elmenne magával moziba — fordulok Csontos Lajoshoz —, akkor mit válaszolna neki? És esetleg mert ő nem vallásos, csókolózást is kezdeményezne ott a sötétben?

— Nehéz kérdés. Lehet, hogy nemet mondanék, lehet, hogy nem. Ha ez a lehetetlenség megtörténne, akkor tudnék csak dönteni. Mindenesetre csak olyan lánnyal kezdenék kapcsolatot, akit előbb alaposan megismernék. A hirtelen jött csókolózás bűnnek számít.

— Diszkóban lehet-e találkozni valamelyikükkel?

A református fiatalok elmondják, hogy nem nézik ki maguk közül, aki diszkóba jár, de a komolyabbakra nem jellemző. A Tízparancsolat szerint élnek, de arra kérnek, higgyem el: nem igaz, hogy a vallásos fiatalok életében semmi öröm, mert tilalomfákkal van tele. Szabad élet az osztályrészük, amint azt a Biblia ígéri: a büntől való szabadulás Jézus Krisztus által . . .

Úton—útfélen

Árpád u. 21.

Mintha nem is Kecskeméten lenne a címben említett épület főút felőli lépcsőházának előkertje. Vajon ki ápolja, gondozza? Friss, ápolat, bár-mikor járok arrafelé.

Köszönet a szomszédokat, a sétálókat is megtisztelő buzgalomért, a szép kiskertért.

Páros, páratlan

A Batthyány utca páratlan oldalánál több szemét kevés helyen gyűlik össze a városban. Újabban a túloldalon időnként kiszedegetik a járdákra hullott, a szegélypartok növényzetében fennakadt papírdarabokat. A túloldalon legszivesebben becsukott szemmel közlekednének a jobb érzésű járókelők. A jelek szerint kerülük az utcasöpörk, a lakókö-zösségek füttyülnek a köztisztasági rendelkezésekre.

Nincs segítség?

Betemetni?

Máig előttem van, hogy milyen lelkesen érvelt Andrássy Ákos Kurta János leninvárosi szobrának méltó környezetéért. Hosszan bizonygatta, hogy mennyire megnyugtató egy tiszta vízfelület a betonrengtetegben. Végül is elkészült a medence, de inkább bosszantja, mint öröme hangolja a környékbelieket.

Tanácsdag barátom évek óta harcol a medence betemetéséért.

Nehéz vele vitakozni, hiszen mindent tönkretesznek, bepiszloknek a környékbeli vandálok. Mégis bízom a csodában. Marad a medence és lesznek, akik százegezszer is kitisztítják, friss vízzel telítik, és elszégyellik magukat a garázdák.

Ha ilyen értéket sem tudunk megvédeni, akkor tegyünk le arról, hogy valaha is eljutunk Európába.

Tied a város — magadnak véded?

Két ember beszélget az egyik, ripi-tyára tört autóbuszváróban. Az egyik szidja a rongálókat, a tehetetlen rendőrséget, a közönyös polgárokat. A másik tervezget: Mi lenne, ha — mint régen — éjszakai polgá-rségeket szerezne?

No, nem ingyen, az a világ elmúlt.

A vállalkozók megtalálnák számitásaikat. Jól járna a város is, noha egy fillérjébe sem kerülne a szervezett oltalom. Sőt, megtakaríthatná a javítgatásokra költött forintokat. A beszedett büntetésekből fenntarthatnák a közjót védelmező kft-t. Persze, piaci árakat kellene megállapítani. Egy-egy autóbuszváró rongálásáért első alkalommal tíz darab ezrest kellene leszurkolni, falpingálásért legalább 5000 Ft volna enyhébb esetben a taksa, természetesen a javítási költségeken túl. Ha csupán tíz garázdát fognánek havonta külön, összejönne a havi mellékes.

Vajon komolyan gondolta-e javaslatát ismeretlen ismerősöm?

H. N.

Ki tudja? Ki látta? Ki hallotta?

A februári számban közölt kérdések megfejtése. Felvételünk a — tanulni vágyókat mindig tartalmas programokkal csábító — Planetáriumot ábrázolja. Címe: Lánchíd u. 18. Feladványunkkal Bádócs István (Kecskemét, 1887—Győr, 1965) tanárra emlékeztettünk. A népszerű Bodócs Gyula testvére sokáig az ógyallai csillagvizsgálóban dolgozott tudomá-

nyos munkatársként. Számos közleménye olvasható tudományos folyóiratokban.

Azok válaszoltak pontosan márciusi fejtörőnkre, akik úgy vélték, hogy Mende Valér Luther-palotája később készült el, mint a Márkus Géza tervei szerint épített Cifrapalota. Mende Valér több más megbízást is kapott Kecskeméten, ezek közül legismertebb az Újkollégium.

A harmadik kérdésre azok válaszoltak pontosan, akik észrevették, hogy a Csemege bolt portálja bizony csúnya, elűt építészeti környezetétől, ideje volna mielőbb visszaállítani az eredeti állapotot.

Rejtvénysorozatunk — ebben a formájában — befejező közleményében a következőkre kérünk választ. 1. Milyen intézmény működik a képen látható épületekben? 2. Az itt működő intézménynek van-e valamilyen rendszeres kapcsolata valamilyik művészeti főiskolával? Ha igen, melyikkel, milyen jellegű? 3. Az épület közelében a múlt század közepéig egy tó volt. (Ma park van a helyén.) Mi volt a tó neve?

A megfejtéseket kivételesen közvetlenül a Sajtóházba, Heltai Nándor nevére kérjük: Szabadság tér 1/A. Következő számunkban értékeljük a sorozatot, a legutóbbi megfejtéseket.

**Összeállította:
Heltai Nándor**

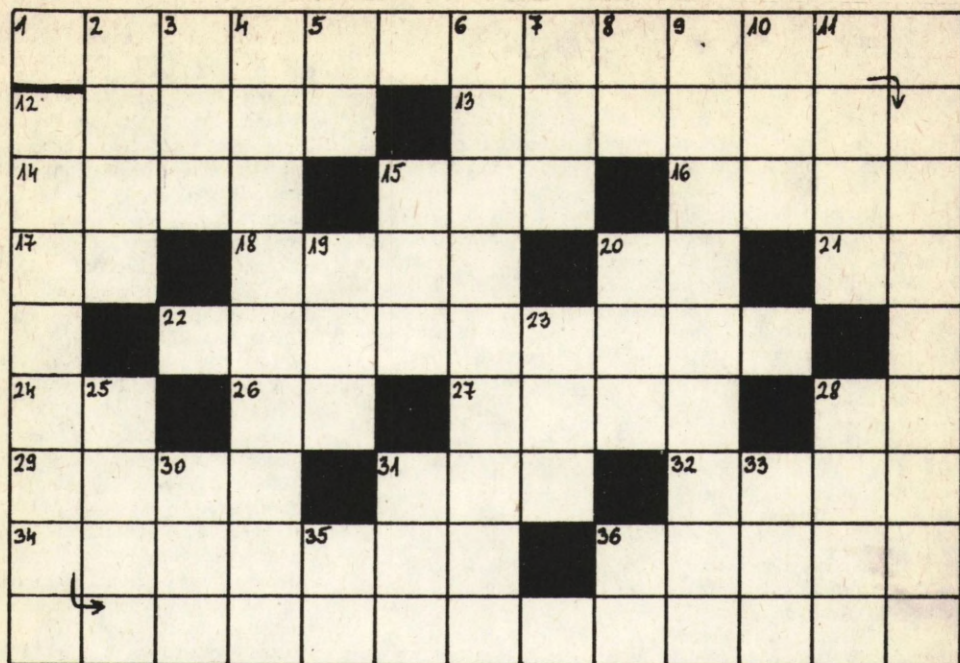
SZÜLETTEK: Somodi Brigitta (a. n.: Dobos Katalin), Király Imre István (Borbély Rozália), Náduvvari Zsanett (Puskár Margit), Tóth Krisztina (Kálmán Andrea), Bíró Anna (Bogárdi Zita), Kovács Anikó (Dakó Mária), Szabó Kitti (Virágh Erzsébet), Szabó Dávid (Virágh Erzsébet), Bekő Barbara (Kárpáti Katalin), Török Zoltán (Holló Mária), Bordás Nikolett (Tóth Márta Mária), Basa-Szabó Ivett Brigitta (Mészáros Teodóra Valéria), Faragó Szandra (Hosszú Irén), Treckó Dóra (Kovács Jolán), Szabó Viktória Edina (László Erzsébet), Tóth Gábor (Horváth Erzsébet), Tonté József (Dinók Edit), Mészöly Fanni (Tóth Gabriella), Szabó Anita (Virágh Éva), Kis Réka (Enhoffer Margit), Zsigri Norbert (Szalai Krisztina Ilona), Vravuska Máté (Fekete Katalin), Balla Tímea (Dunai Veronika), Gucsi Nikolett (Soós Rozália), Nagy Gábor (Kovács Ildikó Mária), Balanyi Ádám (Erdei Judit), Téglás Viktor (Dakó Zsuzsanna), Udvardi József (Mészáros Terézia), Barcsik Norbert (Molnár Erika), Berki Zoltán (Spinner Lívia), Lajos Mihály (Dinók Katalin), Kása Andrea (Szalai Ilona), Vásárhelyi Erika (Mészáros Mária), Sinkó Klaudia (Kovács Erzsébet), Osváth Noémi (Csányi Terézia), Nehéz Zsófia (Molnár Edit Zsuzsanna), Boros Éva (Dankó Éva), Sályik Bálint Bence (Vágó Eszter Ilona), Németh Ákos (Váci Erika Margit), Németh Tamás (Szabó Zsuzsanna), Sendula Eszter (Nagy Mária Magdolna), Kállai Viktória (Halász Viktória), Knoll András (Király Márta Ilona), Farkas Márta Zsófia (Keresztes Rozália), Kósa Fanni (Szepesti Gabriella), Prochaska Klaudia (Rehő Erzsébet), Molnár Márk (Berta Sarolta), Ujlaki Ágnes (Pál Zsuzsanna Judit), Várkonyi Viktória Anikó (Stump Anikó Julianna), Salga Viktória (Borsos Éva Erika), Bóta Zsuzsanna Izabella (Turi Mária), Kiss Máté (Szabó Rozália), Illés Adrienn (Perei Andrea Emese), Nagy Attila (Dobos Erzsébet), Dobosi Tamás (Goczonyi Edit), Fodor Zita (Józsa Anikó), Kéri Kitti (Pancza Márta), Hodován Zsuzsanna (Dr. Molnár Mária), Hodován Márk (Dr. Molnár Mária), Bódogh Csaba (Varga Klára), Nagy Mihály Zsolt (Orbán Ilona),

Pap Zsolt (Kis Melinda), Bába Zoltán (Rózsa Mária Terézia), Baranyi Alex Milán, Oláh Amália, Bíró Laura (Lengyel Mária), Récfy Bettina (Pálosi Erzsébet), Bító Anna (Gudricza Csilla), Gubacsi Orsolya (Slavóczki Erika), Patai Krisztián (Radics Sára), Dobos Gabriella (Kiss Terézia), Hetényi Richárd (Hajdó Andrea Katalin), Báthori Norman (Bodri Ágnes), Nyúl Dávid (Járdi Márta Mária), Tóth Ákos (Gángol Irén Edit), Ónodi László (Papp Erzsébet Éva), Tóth Anett Lilla (Kővári Edit), Varga Kitti (Pintér Éva Ilona), Csókás Izabelle (Rácz Irén), Simányi Zsuzsanna (Farkas Zsuzsanna), Bialkó Edina (Csik Sarolta), Ágoston Roland (Szaszko Ibolya), Mayer Dóra (Nemes Erzsébet), Kósa Krisztina (Bakai Zsuzsanna Katalin), Balla Katalin (Győri Mária), Vízslai Fanni (Kohuth Mária), Vágó Csaba (Sinkó Erzsébet), Krasnyánszki Ádám (Kósa Melinda Márta), Szabó Áron (Bodor Katalin), Dunai Bernadett (Csonka Ilona), Kohári Bettina (Rádi Ilona), Falusi Julianna (Agárdi Julianna Éva), Vigh Gábor (Pap Marianna Zsuzsanna), Bélei Réka (Dr. Marz Éva Zsuzsanna), Béliai Zsófia (Dr. Marz Éva Zsuzsanna), Tóth Edit (Asztalos Edit), Molnár Vivien (Ötvös Ágnes Katalin).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Oláh Elemér és Dinók Julianna, Aranyosi László és Wágner Vanda Marianna, Havasi Róbert és Kátai Ildikó, Koltai Géza és Kovács Marianna, Gergely Tamás és Gál Terézia, Laurinyecz János és Nagy Éva, Tonté Béla József és Horváth Mária, Rompos Gábor és Kovács Éva, dr. Séllei Lajos Tibor és Bábszki Judit, Batuska József és Lovas Erika, Holovitz Csaba István és Maczák Erika, Komáromi Ferenc és Magyar Andrea, Szilvási Ferenc Tibor és Kovács Erzsébet, Homoki-Szabó Csaba és Göblyös Julianna Erzsébet, Orosz Csaba Attila és Sárközi Györgyi, Bimbó Tamás és Fodor Gyöngyi Aranka, Kacsádi Elek és Krasznai Éva, Krasnyánszki Lajos és Bódogh Hajnalka.

MEGHALTAK: Dór János, Koridik Imre, Lukács Menyhért, Molnár Sára Irma, Turi Andrásné Fialat Pirocska, Hatvani Mihály, Vörös János Mihály, Máté János, Hirka Já-

nos, Kesztyűs Ferenc, dr. Bognár Imre, Tóth János, Kérdő Julianna, Gábor Albertné Kohári Margit, Péczeli István, Kis Julianna, Kovács Józsefné Kiss Julianna, Dunai Lászlóné Oberle Margit, Kara Mihály, Kalmár Nagy Lászlóné Nagy-György Ibolya, Bácsi Sándorné Bagán Rozália, Góbor János, Bori Gyula, Bajtai Imre Menyhért, Rab Mária, Zoller József, Németh Ferenc, Varga Sándor Pál, Szabó József, Futó Béláné Hardi Lidia, Rófi Imréné Kiss Ilona, Dúl Jánosné Vágfi Mária, Végi Gábor, Farkas Jánosné Szabó Judit, Könyves Sándorné Járdi Mária, Koncez Mihály Jeromos, Kiss Ottilia, Kovács Menyhért, Gudricza Mária, dr. Czehe János Győzőné Munkácsi Margit, Borbély József, Orbán László, Koncez Erzsébet Elvira, Tóth Józsefné Csókási Rozália, Kőrös Istvánné Kincses Judit, Juhász József Sándor, Ducza Lajos, Szijártó József, Karácsonyi Lászlóné Pálkás Erzsébet, dr. Mészáros Ottó Gyula, Kása Istvánné Németh Mária, Vágó Ferenc, István Sándorné Mezei Mária, Balog József, Dékány Józsefné Tóth Sára, Hetényi Istvánné Székér Irén, Langó István, Szabó Sándor, Németh Józsefné Faragó Erzsébet, Norek Lajosné Kalocsai Anna, Nagy János, Hatvani Jánosné Gyöngyi Rozália, Sáringer Sándor, Türei Árpád, Kőrös Pál, Boczka Imréné Herkovic Rozália, Buschenreiter Károlyné Kállai Etelka, Szamosi Zoltán, Horváth Lászlóné Raskó Ilona, Kolozsvári Béla, Szabó György, Garaczi Jánosné Laczi Mária, Kállai Károly, Katona Irén, Borbás Pál, dr. Kiss József, Megyesi Sándor, Szabó Sándor, Koltai Zoltán, Magyar Mihály, Fekete Jánosné Tormási Erzsébet, Meskó Ferenc, dr. Benczédi József, Tóth László, Bóna Mihály, Hajagos Margit, Tóth László, Kosik Mátyásné Móczsa Julianna, Módrá László, Kiss Dezsőné Oláh Margit, Halász László, Balogh Zsolt, Lajos László, Barta László Lajos, Varga Mihály, Tóth Miklósné Csöke Petronella, Farkas Ferencné Meggyes Erzsébet, Berger József, Papp János, Huszka György, Kovács Ferencné Szabó Ilona, Lánzy Mária, Szalóki József.

Karinthy Frigyes írja a házasságról: Kölcsönös szerződés férfi és nő között, melyben kölcsönösen megállapodnak, hogy a szerződés napjától kezdve. . . (folytatás a rejtvényben).

VÍZSZINTES: 1. A folytatás első fele (z. b.: N, N, E, Á). 12. Lottófajta. 13. Évődik. 14. Algériai kikötőváros. 15. Falatozó. 16. Irónia. 17. Iglu közepe! 18. Kortárs író, novellista (György). 20. Abony határai! 21. . . -cső — radioaktív sugárzás mérésére szolgáló műszer. 22. Sokszorosít. 24. . . mit tud? 26. Cin. 27. Szedi a lábát. 28. Himfy névjele. 29. Pozitív válasz. 31. . . gratia — Isten kegyelméből. 32. Aranyifjú. 34. A népgazdaság fontos ága. 36. 1697-ben Savoyai Jenő itt győzte le a törököt.

FÜGGŐLEGES: 2. Angol főnemesi cím. 3. Akadémiánk névbetűi. 4. Egyhangúság. 5. Csont, latinul. 6. Neves költőnk, műfordítóknak volt

(Gábor). 7. Összeviessza jön! 8. Üres ágy! 9. Kíméletlen. 10. Velúrban van! 11. Mozgatja a szél 12. A folytatás második fele (z. b.: Y, E, Sz). 15. Benzín páros betűi. 19. . . .Helder — város Hollandiában. 20. Világos angol sör. 23. Római 3. 25. Község Somogyban. 28. Láptalaj felső rétege. 30. Spanyol, svéd és vatikáni autók jelzése. 31. Vissza: szilaj. 33. Foghús. 35. Néma pán! Zokogni kezd!

Bátori Géza

Beküldendő: a vízszintes 1. és a függőleges 12. sor, április 15-éig a Kecskeméti Szemle címére (6001 Kecskemét, Szabadság tér 1/A).

Márciusi rejtvényünk helyes megfejtése: vízsz. 1.: két hitvány forintot, vízsz. 23.: azért mi, függ. 17.: egy évig kacagtatjuk. A lap címe: Czudar világ. 100 forintos könyvtalványt kap: Balázs Gergely (Pf. 34), Károly Erzsébet (Lóverseny u. 29.), Járai Andrea (Békéscsaba 40.) — mind kecskemétek.